

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΚΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 596

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Ἐν Ἀθήναις, 8 Δεκεμβρίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ.	8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	•	8.50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	15.—
Ἐν Ρωσίᾳ	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μιλλανβοῦ καὶ Ἐτιεβάν: Αἱ Ἀστωργοὶ Μητέρες.
— *Ἀλεξάνδρου Δουμά*: Ὁ Ληστής, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων.— *Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσι*: ἸΣΠΑΝΙΑ.— *Ἀλφόνσου Κάρρ*: Ἡ Χεὶρ τοῦ Διαβολοῦ, διήγημα.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΕΙΤΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΜΙΛΛΑΝΒΟΑ ΚΑΙ ΕΤΙΕΒΑΝ

ΑΙ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἡ κόμησσα δὲ Σουλὸν ἠτένισε τὸν σύζυγόν τῆς ζητοῦσα νὰ ἐννοήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς παραδόξου ὑποδοχῆς, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν οὗτος εἰς τὸν Γάστωνα Δερός.

— Φαίνεται ὅτι σήμερον ἔχω τὸ προτέρημα νὰ ἀποδιδῶ τοὺς φίλους σας, εἶπεν ὁ κόμης ἡμικλείων πονήρως τοὺς ὀφθαλμούς.

— Τί σας ἔκαμεν ὁ νέος αὐτός διὰ νὰ τὸν μεταχειρίζεσθε τοιοῦτοτρόπως; ἠρώτησεν ἡ Βαλερία.

— Τίποτε, ἀπεκρίθη ὁ κόμης, ὅστις ἐφαίνετο ἤδη πρᾶν-θεὶς, ἀλλὰ μοὶ ἀπαρέσκει.

— Καὶ δι' αὐτὸ ἐρέθητε τόσο ἀπρεπῶς, ἵνα μὴ εἶπω βαναύσως;

— Καλὰ, καλὰ... ἐφιθύρουν ὁ γέρον, θὰ ὀμιλήσωμεν πάλιν περὶ τούτου βραδυτέρων. Πρὸς στιγμὴν ἀρκεσθῆτε νὰ μάθετε ὅτι ἡ παρουσία τοῦ νεανίου αὐτοῦ μοὶ εἶνε δυσάρεστος καὶ θὰ μ' εὐχαριστήσετε, ἐάν εἰς τὸ ἐξῆς οὐδέποτε τὸν δεχθῆτε.

— Εἶσθε παράφρων! ἀνέκραξεν ἡ Βαλερία.

Ὁ κόμης δὲν ἤκουσε τὴν ἐπιφώνησιν ταύτην ἢ ἀπηξίωσε ν' ἀπαντήσῃ καὶ ἀπεκοιμήθη ἡσύχως.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Γάστων συνώδευε τὴν Ἐσθὴρ Φλορβάλ μέχρι τοῦ ξενοδοχείου, ἔθα εἶχεν αὐτὴ καταλύσει. Καθ' ὁδὸν προσεπάθησεν ἡ ἡθοποιὸς νὰ φέρῃ τὴν συνομιλίαν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος γάμου τοῦ Γαστωνος.

— Ἴσως, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, ὁ γάμος οὗτος δὲν εἶνε ἡ ἐπιπόνησις γενομένη ὑπὸ τῆς Βαλερίας ὅπως ἀποκοιμίσῃ τὰς δυσπιστίας τοῦ κόμητος.

Ὁ Γάστων εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις τῆς Ἐσθὴρ ἀπήντησε μεθ' ὑπερφυγῶν, καὶ τὴν ἐγκατέλειψε, χωρὶς νὰ τῇ εἶπη τὸ ὄνομα τῆς μηστῆς του.

KB'

Ἡ παρουσία τῆς κυρίας Φλορβάλ εἰς Νίκαιαν ἀπεδείκνυε προδήλως ὅτι ἡ ἀπόπειρα τῆς αυτοκτονίας τῆς δὲν ἐπέτυχεν. Οὕτω ἦτο εὐκλεον νὰ τὸ προῖδη τις; ἡ δόσις τοῦ ὑπὸ τῆς ἡθοποιῆς ληφθέντος λαουδανίου ἦτο ἰσχυροτάτη ὅπως ἐπεφέρει τὴν ἐνηλητηρίαν, καὶ μετὰ τινῶν ἡμερῶν ἀνάπαυσιν ἀνέλαβεν ὀλίγον, μετὰ μίαν δ' ἑβδομάδα ἀπὸ τῆς ματαιωθείσης αυτοκτονίας ἐθεραπεύθη ἐντελῶς.

Ἡ ἀπότομος αὐτὴ πρὸς τὴν ζωὴν ἐπάνοδος τῆς ἐρωμένης του ἤνοιγεν ὀριστικῶς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ κόμητος δὲ Βανδάμ.

Τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν ἠπατήθη ὑπὸ τῆς ἡθοποιῆς καὶ ἠρνήθη ἀπολύτως νὰ τὴν ἐπανίδῃ· τότε δὲ αὐτὴ ἐνόησε τὴν κατάστασιν τῆς καὶ ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Ἰταλίαν ὅπως προσληφθῇ εἰς δραματικὸν τινὰ αὐτόθι θίασον.

Ἐξ ἑτέρου ὁ κύριος δὲ Βανδάμ μετὰ τὴν ἀθώωσιν του ἀνεχώρησεν εἰς Κλερμόν-Φερράν.

Ἐν ὅσῳ εὐρίσκετο ὑπὸ τὸ κράτος πιθανῆς καταδίκης ἦτο ἀποφασισμένος νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ τοὺς Παρισίους. Ἄλλ' ἀπαξ ἀθωωθείς, ἠθέλησε νὰ ἔχη τὴν καρδίαν καθαρὰν ἀπὸ τὰς ὑπονοίας τὰς ὁποίας ἐξήγειρεν αὐτῷ ἡ κυρία Ὁρτενσία Ἐρβελὼ ἐν σχέσει πρὸς τὰς μετὰ τοῦ ἱατροῦ κυρίου Ἀνσελέν σχέσεις τῆς συζύγου του κομῆσσης δὲ Βανδάμ.

Εἰς Κλερμόν-Φερράν ἔμαθε τὸ πρῶτον τὸν θάνατον τοῦ πενθεροῦ τοῦ Πασδιέ· ἀκολούθως ἐπληροφορήθη ὅτι ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τῆς ἡ κόμησσα δὲ Βανδάμ, ἥς ἡ υγεία ἐκ νέου ἐκλονίσθη ἔνεκεν τοῦ τελευταίου τούτου δυστυχήματος, ἀνεχώρησεν εἰς Νίκαιαν συνοδευομένη παρὰ τοῦ ἱατροῦ κυρίου Ἀνσελέν.

Ὁ δὲ Βανδάμ κατελήφθη ὑπὸ εἵδους μανίας, καὶ πεπεισμένος περὶ τῆς προδοσίας τοῦ φίλου του, ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῇ καὶ ἀπῆλθεν ἀμέσως ὅπως τὸν συναντήσῃ.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν μάλιστα τῆς εἰς Νίκαιαν ἀφίξεώς του, ὁ κόμης ἐπαρεύθη εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ κυρίου Ἀνσελέν.

— Σεῖς! εἶπεν ὁ ἱατρὸς ἀναγνωρίσας τὸν κόμητα.

— Ναί, ἐγώ! ἀπήντησεν οὗτος. Δὲν ἐπερίμενες τὴν ἐπίσκεψίν μου!

— Ὅχι, τὸ ὁμολογῶ· ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον δὲν εἶδες σημεῖα ὑπάρξεως...

— Καὶ θὰ μ' ἐνόμιζες νεκρὸν, ἴσως.

— Ὅχι, ἀγαπητέ μου, δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἐνταφιάζουσι τοὺς φίλους των, καὶ τοὶ ἱατροί, προσέθηκε μειδιῶν. Δυστυχῶς δὲν τὸ ἔκρινες ποτὲ κατάλληλον νὰ μοῦ δώσης εἰδήσεις σου. Ἐγὼ ἠγνόουν τὴν εἰς Παρισίους διεύθυνσίν σου καὶ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ σας γράψω...

— Μέμφομαι τὸν ἑαυτὸν μου, διότι ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον παρεγνώρισα τὴν καλὴν σου καρδίαν, ἀπήντησεν ὁ δὲ Βανδάμ διὰ σκωπτικοῦ ὕφους.

— Πιστεύσον με, φίλε μου, μὴ γελᾷς διόλου, οἱ εἰλικρινεῖς καὶ ἀφωσιωμένοι φίλοι εἶνε σπάνιοι καὶ ἂν μοὶ ἀπέδιδες δικαιοσύνην, θὰ ὑπελόγιζες...

— Τοῦλάχιστον δύο, δὲν ἔχει οὕτω; τὴν γυναῖκά μου καὶ σέ! Αὐτὸ εἶπον καὶ ἐγώ, ὅτι συνεταιρισθήτε διὰ νὰ με ἀγαπᾶτε!

— Δὲν γνωρίζω τί θέλεις νὰ εἶπης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπίτρεψόν μοι νὰ σοὶ παρατηρήσω, ὅτι δὲν σοὶ ἀρμόζει, εἰς ἣν θέσιν ἐκουσίως ἐτέθης ἀπέναντι τῆς συζύγου σου καὶ ἐμοῦ, νὰ ἠμιλῆς τοιουτοτρόπως καὶ αὐτὴν τὴν στιγμήν.

— Ἄ! ἀληθῶς! μοὶ ἀρνείσαι τὸ δικαίωμα νὰ σκώπτω θὰ μοὶ ἀναγνωρίσης τοῦλάχιστον τὸ δικαίωμα νὰ θυμώσω;

— Σκώπτε ἢ θυμώσε, ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρει! Ἐν τούτοις, ὑπάρχει ἄλλη τις στάσις, ἣτις θὰ σοὶ ἤρμοζε κάλλιον.

— Ποία εἶνε αὕτη;

— Εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σὰς ὑπενθυμῶ γαγονότα τινά, τὰ ὁποῖα φαίνεται ὅτι ἐντελῶς ἐλησμονήσας. Μήπως ἡ γυνὴ σου σ' ἐγκατέλειψεν ἢ σὺ τὴν παρήτησας; Ἡ γυνὴ σου ἐπρόδωκε τὰ καθήκοντά της ἢ σὺ ἐνέπαιξες τὰ ἰδικά σου; Σὲ ἠτίμασεν αὐτὴ, σοὺ ἔκαμε τὴν ἐλαχιστὴν προσβολὴν; Οὐχί, σὲ ἠγάπα καὶ δὲν ἔπαυεν ἀγαπῶσά σε, διότι εἶχεν ἀρκετὴν ψυχικὴν εὐστάθειαν καὶ χρηστότητα διὰ νὰ μὴ παραβῇ τὴν ἠκριθεῖσαν πίστιν. Θὰ ἐτόλμας νὰ ὑποστηρίξῃς ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐνήργησας καὶ σὺ ἀπέναντί της;

— Ἀξιοθαύμαστε φίλε! Ἡ γυνὴ μου εἶνε ἀπαρηγόρητος χήρα, δὲν ἔχει οὕτω; Καὶ σὺ ἐπίσης ἐλυπεῖσο διὰ τὴν ἀπουσίαν μου; Ἀμφότεροι δὲ συνησπίσθητε διὰ νὰ παρηγορηθεῖτε ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

— Ἐννοῶ τί θέλεις νὰ εἶπης. Ἔχεις τὴν ἰδέαν ὅτι εἶμαι ὁ ἐραστής τῆς συζύγου σου; Ἐὰν τοῦτο ἦτο ἀληθές, ἤξεύρεις τί θὰ σοὶ ἀπῆντων;

— Ἄς ἀκούσωμεν!

— Λοιπόν, θὰ σοὺ ἀπῆντων ὅτι δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ ζητῆς λόγον τῶν πράξεων γυναικός, τὴν ὁποῖαν τόσῳ ἀυστόλως ἐγκατέλειψας καὶ τῆς ὁποίας οὐδεμιᾶς ἐφείσθης ὕβρεως. Ἡ διαγωγή σου τῆς εἶδε τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ τὴν καρδίαν της κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν της, ὑπερ ὅμως αὐτὴ δὲν ἐπράξεν. Αὐτὸ δὲ τὸ ὁποῖον κάμνεις σήμερον, ἐρχόμενος ἐδῶ προκατελημμένος ἐναντίον τῆς γυναικός σου, καλεῖται ἀνανδρία.

— Κύριε!... ἔκαμεν ὁ δὲ Βανδᾶμ.

— ὦ! θὰ με ἀκούσης μέχρι τέλους, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Ἀνσελέν. Ἡ κυρία δὲ Βανδᾶμ δὲν σοὶ ἀνήκει πλέον ἂν διατηρῇ τὸ ὄνομά σου, τὸ κάμνει διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ ἐγκαταλείψῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἐτίμησε πλεονέκτερον σοῦ, ὅστις ὀλίγον ἔλειψες νὰ τὸ στιγματίσης εἰς τὴν γνωστὴν ὑπόθεσιν ἣτις σ' ἔφερον εἰς τὸ ἐδῶλιον τοῦ κατηγορουμένου. Κατηγορεύεις, δυστυχῆ, γυναῖκα ἀγίαν πρὸ παντός, ἣτις ὑπέφερε μυρίας θλίψεις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς εἰκῆς σου, γυναῖκα ἣτις σ' ἐλυπήθη εἰλικρινῶς καὶ ἡ ὁποία οὐδ' ἐπὶ στιγμήν ἐπίστευσεν εἰς τὴν ἐνοχὴν σου εὐχόμενὴ πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἀθώωσέως σου. Ἀλλὰ μὴ ἠμιλῶμεν περὶ τούτου. Ἄπαξ ἔτι πιστεύεις ὅτι εἶμαι ἐραστής τῆς συζύγου σου; Ἄπατασαι. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἐμείνα παρ' αὐτῆ καὶ ἐζήτησα διὰ παντός μέσου νὰ τὴν κάμω νὰ λησμονήσῃ τὴν ἀπουσίαν σου. Ὁ φίλος διεδέχθη τὸν σύζυγον, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀντεκατέστησεν. Ὡς ἰατρός εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ παλαίσω κατὰ τῆς νόσου τὰς προσβολὰς τῆς ὁποίας ἠσθάνθη ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου της καὶ ἣτις ἐδενώθη ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ σας. Τῇ συμβουλῇ μου ἦλθεν εἰς Νικαίαν τὴν συνώδουσα. Ἦτο, ἐπαναλαμβάνω, καθῆκον μου ὡς ἰατροῦ καὶ φίλου. Τολμᾷς νὰ μοὶ τὸ κατηγορήσης;

— Δὲν ἔχω διόλου νὰ μεμψῶ τὴν γυναῖκά μου, ἔστω ἀλλὰ σέ, διαφέρει. Ἦσο φίλος μου καὶ ὡς τοιούτον ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σοὺ ζητήσω λόγον τῆς προδοσίας, δι' ἣν πάντες με κατηγοροῦσιν.

— Ἀκόμη! εἶπεν ὁ Ἀνσελέν, θὰ σοὺ ἀπαντήσω εἰλικρι-

νῶς, ἀφοῦ τὸ ἐπιθυμῆς. Εἶμαι φίλος σου, λέγεις, ἐδείχθης σὺ ἰδικός μου; Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ δύναμαι νὰ συζητήσω, ἀλλὰ προτιμῶ νὰ τὸ ἀφήσω κατὰ μέρος. Πρὸ ὀλίγου σ' ἐβεβαίωσα ὅτι ἡ γυνὴ σου σοὶ ἔμεινε πιστὴ, ἠλπίζον ὅτι ἡ βεβαίωσις αὕτη ἤθελεν ἀρκέσει ὡς ἀποδείξω ὅτι ἀνεμνήσθη τῆς παλαιᾶς μας φιλίας. Αἰσθάνομαι διὰ τὴν κυρίαν δὲ Βανδᾶμ τὸ βαθυτερον σέβας καὶ, ἄκουσον καλῶς, ποτὲ ἐνώπιον αὐτῆς δὲν μοὶ ἐξέφυγεν ἐρωτικὴ λέξις. Θέλω νὰ πιστεύσω ὅτι δὲν ἀμφιβάλλης περὶ τοῦ λόγου μου. Γινώσκω καλῶς ὅτι ἐξήσας ἐν μέσῳ φαύλων καὶ πανούργων ὑποκειμένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐνθα τὸ ψεῦδος διὰ τῆς θρασύτητος εὐκόλως μεταβάλλεται εἰς ἀλήθειαν. Ἐσχετίσθης μὲ τόσους ἀχρεῖους καὶ μὲ τοιούτους ὑποκριτάς, ὥστε νομιζεῖς ὅτι βλέπεις προσώπων ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων. Ἐσπούδασες εἰς ἀπότομον σχολήν, ἣτις σοῦ ἐτρόχυνε τὴν καρδίαν ἕνεκα τούτου σὲ συγχωρῶ ὅτι ἐπὶ στιγμήν ὑπωπτεύθης τὴν τιμιότητά μου. Ὁφείλεις ἐν τούτοις νὰ ἐνθυμηθῆς ὅτι ὁ ἰατρός Ἀνσελέν εἶνε ἐντιμὸς ἄνθρωπος, πρὶν ὀψῆς πίστιν εἰς τὰς μωρολογίας τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ δὲ Βανδᾶμ ἔμεινεν ἐπὶ στιγμήν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, εἶτα, παρατηρήσας τὸν κ. Ἀνσελέν μετ' εἶδος βαρυθυμίας:

— Συγχωρήσέ με, εἶπε δι' ὑποκόφου φωνῆς τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα, συγχωρήσέ με, λέγεις τὴν ἀλήθειαν, τὸ αἰσθάνομαι ἡπατήθη ὑπὸ ἐλεινῶν φαινομένων. Πιστεύω εἰς τὸν λόγον σου, διότι εἶνε λόγος ἐντιμοῦ ἀνθρώπου... Ἄ! εἴσθε καλλίτεροι ἐμοῦ καὶ οἱ δύο καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ παραπονεθῶ. Μὴ τῆς εἶπης ὅτι ἦλθον, αὐτὸ πρὸ πάντων σοῦ ζητῶ. Χαῖρε, Ἀνσελέν.

— Δὲν θὰ σὲ ἐπκνίδω;

— Ὅχι.

— Τί σκέπτεσαι νὰ κάμῃς;

— Ἐν ἀναχωρήσω.

— Διὰ ποῦ;

— Τὸ ἀγνοῶ, ἀλλ' ὅσον ἐυνηθῶ μακρὰν. Θὰ θέσω ὠκεανόν, μεταξὺ τῆς παρελθούσης μου ζωῆς καὶ ἐκείνης, ἣτις με ἀναμένει. Θὰ ὑπάγω νὰ ζήσω ἐπὶ ἄλλης ἡπείρου, ἐὰν δὲν ἀποθάνω ἀμέσως ἐπὶ ταύτης.

— Ἀστείζεσαι! δύνασαι νὰ πράξῃς καλλίτερον παρὰ νὰ ἀποθάνῃς. Ἄφησε τὴν αὐτοκτονίαν εἰς τοὺς παράφρονας καὶ τοὺς ἐγκαληματίας. Χάριτι Θεῶ! ἡ τιμὴ σου εἶνε ἀκεραία κατεστράφη, τί πειράζει; εἰς τὴν ἡλικίαν σου, μὲ ὀλίγον θάρρος, δύνασαι ν' ἀποκατασταθῆς πάντοτε. Εἶχες παρουσίαν, τὴν ἀπώλεσας. Λοιπόν! Προσπάθησον νὰ τὴν ἐπανακτήσῃς. Ἐὰν τὸ κατορθώσῃς, σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ συμφιλιωθῆς πάλιν μετὰ τῆς γυναικός σου.

— Φεῦ! παροτρύνεις θάρρος εἰς ἐξηνητημένην καρδίαν. Πρὸ πολλοῦ χρόνου ἀπώλεσα πάσαν ἐλπίδα, πῶς θὰ ἐυνηθῶ νὰ λάβω δύναμιν ν' ἀγωνισθῶ ἀκόμη;

— Ἐργάζου... ἐκεῖ εἶνε ἡ σωτηρία.

— Πρὸς τί; Ἐνικήθην προκαταβολικῶς.

Ὁ κόμης ἐθλιψεν ἰσχυρῶς διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν χεῖρα τοῦ κυρίου Ἀνσελέν.

— Καλὴν ἐντάμωσιν! εἶπεν οὗτος.

— Ὅχι, χαῖρε διὰ παντός, ἀπῆντησεν ὁ κ. δὲ Βανδᾶμ.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κόμητος, ὁ ἰατρός μετέβη εἰς τὸ οἶκημα τῆς κομῆσσης, ἣτις κατόκει πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ κ. Ἀνσελέν.

Εὗρεν αὐτὴν εἰς τὸν κῆπόν της, ἐνησχολημένην ν' ἀναγινώσκῃ ἐφημερίδας.

Ἡ κόμησσα δὲ Βανδᾶμ, χάρις εἰς τὰς ἀκαταπονήτους φροντίδας τοῦ ἰατροῦ κ. Ἀνσελέν, ἦτο ἤδη ἐν πλήρει ἀναρρώσει. Ἀπὸ ἐνὸς μηνός, ἀφ' ὅτου διέτριβεν ἐν Νικαίᾳ, ἐβάδιζε ταχέως εἰς τὴν θεραπείαν.

— Πῶς ἔχετε σήμερον; ἠρώτησεν ὁ Ἀνσελέν τὴν κόμησσαν.

— Πολὺ καλὰ, εὐχαριστῶ. Ἀναγνώσατε αὐτὸ τὸ διάφορον.

Καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν ἐφημερίδα, ἐν ἣ ὁ ἰατρός ἀνέγνωσε τὰ ἐξῆς :

« Ἡ κυρία Ἐσθῆρ Φλορβάλ, ἡ ἔραματικὴ ἡθοποιός, τῆς ὑποίας πρό τιων ἐβδομάδων ἀνηγγείλαμεν τὴν περὶ αὐτοκτονίας ἀπόπειράν της, ἐθεραπεύθη νῦν καθ' ὀλοκλήριαν. Περιπτώσις καθ' ἣν δύναται τις νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἄσμα : Δὲν ἀποθνήσκουσιν ἐξ ἔρωτος κ.τ.λ. Ἀνεχώρησεν ὡς ἐμάθομεν εἰς Ἰταλίαν ὅπου προσελήφθη εἰς ἔραματικὸν τινα αὐτοῦ θίασον».

— Αὐτὸ εἶνε λαμπρὸν, ἀνέκραξεν ὁ κ. Ἀνσελὲν ρίπτων τὴν ἐφημερίδα. Ὅταν ἔμαθον ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη ἐδηλητηρήσθη, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐδίστασα περὶ τῆς ταχείας της θεραπείας. Καίτοι μόνον δύο ἢ τρεῖς φορές τὴν εἶδον εἰς Κλερμόν, τὴν ἐγνώρισα ὅμως καλῶς.

— Ὁ κύριος δὲ Βανδὰμ, νομίζω, τὴν συνοδεύει.

— Ἀπατᾶσθε, ἀπήντησεν ὁ ἰατρός, ὁ σύζυγός σας ἦλθεν εἰς ὀριστικὴν διάρρηξιν μετ' αὐτῆς.

— Πῶς τὸ γνωρίζετε ;

— Τὸν ἐπανεῖδον.

— Τὸν ἐπανεῖδετε ;

— Πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν οἰκίαν μου. Τοῦ ὑπεσχέθην νὰ μὴ σας ἀνακοινώσω τὴν ἐπίσκεψίν του, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ τὸν κατηγορήτε ἀδίκως καὶ ἔχω καθήκον νὰ σας εἶπω ὅτι μοῦ ἐράνη ἔχων ζωηροτάτας καὶ εἰλικρινεστάτας θλίψεις ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν ἐναντίων ὑμῶν ἀδικιῶν του.

— Ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρει. Ὅμιλεῖτε περὶ τῶν θλίψεων του, δὲν τὸ πιστεύω. Ἡ διαγωγή του ἀπέναντι ἐμοῦ δὲν μοι ἐπιτρέπει νὰ δώσω πίστιν εἰς τὰς διαμαρτυρίας του οἰαδιῆποτε καὶ ἂν ὦσιν αὐταί. Τὸν ἔκρινα πρὸ πολλοῦ, καὶ ἂν θέλετε ὅλην τὴν σκέψιν μου, δὲν εἶμαι μακρὰν τῆς ἰδέας ὅτι ἡ εἰς Νίκαιαν παρουσία του ὑποκρύπτει πλάγιον ὑπολογισμόν.

— Τί ἐννοεῖτε ;

— Ὅτι ποτέ, ὅτιδῆποτε συμβῆ, δὲν θὰ τὸν ἀκολουθήσω.

— Ἐν τούτοις ἐνδιαφέρεσθε πολὺ περὶ τῆς τύχης του καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης του καὶ δὲν μοι ἀπεκρύψατε ὅτι ἠύχεσθε νὰ ἐξέλθῃ ἀθῶος.

— Ἀληθῶς. Μεθ' ὅλας ὅμως τὰς πρὸς ἐμὲ ἀδικίας του οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ὑπέθεσα ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐξευτελισθῇ καὶ νὰ κατέλθῃ μέχρι τοῦ ἐγγλήματος. Ἐπεθύμουν νὰ θριαμβεύσῃ ἡ τιμὴ του εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Δὲν φέρω τὸ ὄνομά του; Λοιπὸν ! εἶμαι εὐτυχῆς ὅτι τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐξῆλθεν ἀκηλίδωτον ἐκ τῆς σκανδαλώδους ταύτης δίκης.

— Τότε, δὲν ἀγαπάτε πλέον τὸν σύζυγόν σας ;

— Ὁχι. Μ' ἔκαμε πολὺ νὰ ὑποφέρω. Ὑπῆρξεν ἀνάνδρος... Θὰ ἤμην τὸ κατώτερον τῶν πλασμάτων, ἐὰν μοι ἦτο δυνατόν νὰ τὸν συγχωρήσω. Πρὸ ἐνός ἔτους ὅτε ἀνεχώρησεν, ὡς γνωρίζετε, ἐνόμισα ὅτι ἡ καρδία μου εἶχε θανασίμως πληγῆ· εἶχον σκεφθῆ ἄνευ ὑμῶν, φίλε μου. Μοι παρέσχετε δειγμάτα τοιαύτης ἀγάπης, τοιαύτης ἀφοσιώσεως καὶ τοιαύτης ἀφιλοκερδείας, ὥστε αἱ πληγαί μου μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπουλώθησαν. Δὲν φοβοῦμαι τώρα πλέον ν' ἀνοίξωσιν ἐκ δευτέρου. Ὁ κύριος δὲ Βανδὰμ μοι κατέστη ἀδιάφορος. Ἡ μόνη ἐπιθυμία, τὴν ὁποίαν ἔχω εἶνε πρῶτον νὰ μὴν ἀκούσω τίποτε περὶ αὐτοῦ καὶ δευτέρον νὰ διατηρήσω τὴν φιλίαν ὑμῶν. Αὐτὴ δὲν μ' ἔκαμε νὰ ζῶ μέχρι σήμερον ; Ἄ ! ἰδοῦ, φίλε μου, θὰ ἤμην εὐτυχῆς, εὐτυχιστάτη, ἐὰν ἐνίοτε νέφος τι δὲν εἰσέδυνεν εἰς τὸ πνεῦμα μου.

— Νέφος ;

— Ναί, φοβοῦμαι μήπως μ' ἐγκαταλείψετε· σκέπτομαι καθ' ἐσχάτην ὅτι ἡμέραν τινα θὰ συναντήσητε ἐκείνην, ἥτις ὀφείλει ν' ἀγαπήθῃ πᾶρ' ὑμῶν, ὅτι θὰ τὴν νυμφευθῆτε καὶ τότε θὰ μ' ἐγκαταλείψετε. Ἡ σκέψις αὕτη, πρὸς τί νὰ σας τὸ ἀποκρύψω ; μοι προξενεῖ φόβον.

— Μὴ φοβῆσθε τίποτε, κυρία, ἀπήντησεν ὁ κύριος Ἀνσελὲν διὰ τρεμύσεως φωνῆς· ἐπὶ ζωῆς μου μίαν μόνην γυναῖκα ἠγάπησα· τὴν ἠγάπησα νεάνιδα, τὴν ἠγάπων νυμφευμένην

καὶ τὴν ἀγαπῶ ἀκόμη, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἔρωσ αὐτὸς εἶνε ἔρωσ ἄνευ ἐλπίδος, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνέδωκα, καὶ ἐλλείψει ἔρωτος, ἡ καρδία ἀφιερῶθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν φιλίαν τὴν ὑποίαν ἔχω... πρὸς ὑμᾶς.

— Εἶπατέ ποτε εἰς τὴν γυναῖκα αὐτὴν ὅτι τὴν ἀγαπάτε ;

— Ποτέ.

— Ἀλλ' ἐμάντευσεν ἴσως τὸν ἔρωτά σας ;

— Ἀγνοῶ. Τὴν γνωρίζω καλῶς, ὥστε νὰ ἦμαι βέβαιος ὅτι οὐδέποτε ἤθελε θυσιάσει δι' ἐμὲ τὰ καθήκοντα, ἅτινα τὴν δεσμεύουσι καὶ ἐὰν ἐγνώριζον ὅτι ἀνταγαπῶμαι, θὰ ὑπέφερον διπλάσιως, διότι θὰ ὑπέφερον αὕτη ὅτι καὶ ἐγὼ ὑποφέρω. Σὰς παρακαλῶ, κυρία, ἄς ἀφήσωμεν αὐτὰ, καὶ ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν φιλίαν σας τὴν λήθην ἔρωτος, τὸν ὁποῖον συνείθισα νὰ θεωρῶ ὡς ὄνειρον ἀπραγματοποίητον.

— Καλῶς, φίλε μου, εἶπεν ἡ κυρία δὲ Βανδὰμ, σέβομαι τὸ μυστικόν σας.

Κατεβίβασε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔστη ἐπὶ στιγμὴν σκεπτικῆ. Ὁ Ἀνσελὲν εἶδε δύο δάκρυα ρέοντα κατὰ μῆκος τῶν παρειῶν της.

Τότε οὗτος, ἐπτοημένος, τρέμων, ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατά της, ἔλαβε τὴν μίαν τῶν χειρῶν της κομῆσσης καὶ τὴν ἐκάλυψε διὰ φιλημάτων.

— Λοιπὸν, ναί, εἶπε διὰ φωνῆς ἐσθεςμένης· σελῶν, σας ἀγαπῶ. Συγχωρήσατέ με ἐὰν δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω ἐπὶ πλέον τὴν ὁμολογίαν ταύτην· συγχωρήσατέ με, σας ὁμνῶ ὅτι εἶχον κάμει ὄρκον νὰ σας ἀγαπῶ πάντοτε, χωρὶς ποτὲ νὰ σας τὸ εἶπω. Μέχρι σήμερον, ἔσχον ἀρκοῦσαν δύναμιν ὅπως ἀντιστῶ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου. Ἐνόμιζον ὅτι ἤμην ἱκανὸς νὰ ὑποφέρω ὅλας τὰς βασάνους μᾶλλον ἢ νὰ προδώσω τὸ μυστικόν μου. Θὰ ἀπέθνησκον βεβχίως, χωρὶς νὰ τὸ ἐκφέρω. Ἀλλὰ τὴν ψυχικὴν ὀδύνην, τὴν ὁποίαν δὲν προσέβλεψα, ὑπέφερα πρὸ μιᾶς στιγμῆς, ὅταν σας εἶδον κλαίουσιν. Ἀπασα ἡ ἐνεργητικότης μου τότε ἐσβέσθη, ὅλον μου τὸ θάρρος μ' ἐγκατέλειψε καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ καταστῶ κύριος ἑαυτοῦ· μὲ ἐν δάκρυον μ' ἐνίκησατε. Συγχωρήσατέ με.

— Δὲν ἔχω νὰ σας συγχωρήσω διόλου, φίλε μου, ἀπήντησεν ἡ κυρία δὲ Βανδὰμ διὰ φωνῆς σοβαρᾶς. Νομίζετε λοιπὸν ὅτι δὲν σας ἐμάντευσα πρὸ πολλοῦ ; Δὲν εἶνε καλλίτερον νὰ ὁμολογῆ τις τὸν ἔρωτά του ἢ νὰ τὸν ἀποδεικνύῃ ; Μὴ λυπήσθε διὰ τοὺς λόγους σας. Μὲ ἀγαπάτε, τὸ ἐγνώριζον· σας ἀγαπῶ, μάθετέ το. Δὲν δισταζῶ νὰ σας τὸ εἶπω· ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμιότητά σας καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν εἶσθε ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες μετὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην...

— Ὁ ! ἔχετε δίκαιον νὰ μὴ ἀμφιβάλλετε περὶ ἐμοῦ. Σὰς ὀρκίζομαι ὅτι μεθ' ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ ἔρωτός μου οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον σας ὀφείλω.

— Εὐχαριστῶ ! Ὁρκίσθην πίστιν εἰς ἕνα ἄνθρωπον· θὰ κρατήσω τὸν ὄρκον μου. Ἐνόσω ζῆ, εἰς οὐδένα θ' ἀνήκω, μελονότι ἡ διαγωγή του μοι ἔδωκε τὸ δίκαιωμα νὰ διαθέσω τὴν καρδίαν μου. Ἡ καρδία αὕτη σας ἀνήκει ὀλοκλήρως. Ἀγνοῶ τί μοι ἐπιφυλάττει τὸ μέλλον, καὶ δὲν θέλω νὰ προβῶ εἰς ματαιίας ὑποθέσεις· ἀλλ' ἐὰν ποτὲ καταστῶ ἐλευθέρω, σας ὀρκίζομαι ὅτι δὲν ἀνήκω ἢ μόνον εἰς ὑμᾶς. Τώρα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μὴ ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τοῦ κυρίου δὲ Βανδὰμ καὶ ἐξακολουθήσατε νὰ μὲ ἀγαπάτε, ἀγαπητὴ Μάξιμ, χωρὶς νὰ μοι τὸ λέγητε, διότι καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἔχω ἀνάγκην νὰ ἦμαι ἰσχυρὰ ἐναντίον ἑαυτῆς.

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι, εἶπεν ἀπλῶς ὁ κ. Ἀνσελὲν.

Ἡ κόμησσα δὲ Βανδὰμ ἠγέρθη.

— Τὸν βραχίονά σας, ἀγαπητὴ ἰατρέ, εἶπε. Θέλετε νὰ μὲ συνοδεύσητε μέχρι τῆς θαλάσσης ;

— Εὐχαρίστως.

Ἐξῆλθον.

ΚΓ'.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ κόμης δὲ Βανδᾶμ ὑπέικον εἰς σκυθρωπὸν παροξυσμὸν, ἐπανελάμβανε τὴν πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ ἀγίουσαν.

— Εἶμαι ἄθλιος καὶ ἀνόητος, ἐσκέπτετο, καὶ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ παραπονοῦμαι ὅ,τι δήποτε μοὶ συμβῆ. Περιεφρόνησα τὸν ἔρωτα τῆς γυναίκας, ἥτις φέρει τὸ ὄνομα μου διὰ νὰ ἐπαιτήσω τὸν ἔρωτα διεφθαρμένης, ἥτις εἰς τὰ χρήματά μου μόνον ἀπέβλεπεν. Εἶχον ἓνα ἀληθῆ καὶ εἰλικρινῆ φίλον ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀπεχωρίσθην, ὅπως συνεταιρισθῶ μὲ ἀγύρτας. Ἡδυνάμην νὰ ἦμαι εὐτυχῆς· δὲν ἠθέλησα νὰ ἐκτιμήσω τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὅποιαν μοὶ ἦτο εὐκολον ν' ἀπολαύσω, τόσον τὸ χειρότερον δι' ἐμέ. Τί νὰ κάμω τώρα; Δὲν δύναμαι νὰ ἐπανίδω τὸν Ἀνσελέν... Ὅχι, ἀρκεῖ ὅτι ἀπαξ ἠρθρίασα ἐνώπιόν του... Ὡς πρὸς ἐκείνην... θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ ἀποδιώξῃ... Νὰ ἐργασθῶ; ἀλλ' εἰς τί; Μήπως εἶμαι ἱκανὸς διὰ τίποτε; Νὰ ζῶ πάλιν ἐκ τῶν λειψάνων τῆς περιουσίας μου, τοῦτέστι νὰ παραδεχθῶ τὴν δυστυχίαν; Δὲν ἔχω τὸ θάρρος αὐτό. Τότε! ἀφοῦ δὲν ἔχω οὔτε δύναμιν οὔτε θάρρος καὶ δὲν εἶμαι ἱκανὸς ἢ μόνον διὰ ν' ἀποθάνω, θ' ἀποθάνω.

Ἔστη πρὸς στιγμὴν πρὸ τῆς ἰδέας ταύτης· ἀλλὰ συγχρόνως ἀστραπὴ ὀργῆς διήλθεν αἴφνης τῶν ὀφθαλμῶν του.

— Ναί· θ' ἀποθάνω, εἶπεν, ἀλλ' οὐχὶ πρὶν ἐκδικηθῶ τὸ πλάσμα, τὸ ὅποιον μὲ κατέστρεψεν. Ὁ ἐραστὴς τῆς Φλορβάλ εἶνε ἐδῶ, τὸ γνωρίζω, θὰ ὑπάγω νὰ τὸν εὔρω. Τώρα, ὅτε ἐπανέκτησα τὴν τιμὴν μου, δὲν θὰ ἀρνηθῆ νὰ μονομαχήσῃ μαζὺ μου. Θέλω νὰ τὸν φονεύσω! Ἀκολουθῶ... θὰ ἴδωμεν.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην λαθῶν ὁ κόμης, ἐξῆλθεν ἀποτόμως τοῦ ξενοδοχεῖου.

Μετέβη κατ' εὐθείαν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ κυρίου Γάστωνος Δερὸς, τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου εἶχε λάβει ἐν Παρισίοις.

Ὁ μνηστὴρ τῆς δεσποινίδος Ρισὸν δὲν ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὁ κύριος δὲ Βανδᾶμ τοῦ ᾄφησεν ὀλίγας λέξεις, ὅπως τὸν πληροφορήσῃ περὶ τῆς ἐλεύσεώς του.

Ἀκολουθῶς μετέβη ἵνα εὔρῃ παλαιὸν του τινὰ φίλον, ὅστις ἦτο φρούραρχος ἐν Νικαίᾳ, ὅπως τὸν παρακλήσῃ νὰ τοῦ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς, συνάμα δὲ τὸν βοηθήσῃ νὰ εὔρῃ καὶ ἕτερον.

Καθ' ὃν χρόνον ὁ κύριος δὲ Βανδᾶμ ἔκαμνε τὰ διαβήματα ταῦτα, ὁ Γάστων Δερὸς εὐρίσκειτο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Ρισὸν. Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν διήρχετο τὸ πλεῖστον τοῦ καιροῦ του ἐν συναναστροφῇ μετὰ τῆς δεσποινίδος Ἐμμελίνας καὶ τοῦ κυρίου πραγματογνώμονος.

Ὁ γάμος τῶν δύο νεαρῶν προσώπων ἐμελλε νὰ γείνη ἐν τὸς ὀλίγου· ὁ Πέτρος Δερὸς ὑπεχώρησεν εἰς τὰς ἐπιτακτικὰς παρακλήσεις τοῦ υἱοῦ του καὶ τῷ ἐπεμψε τέλος ἐγγράφως τὴν ἄδειάν του. Ἐκτοτε ὁ νέος καλλιτέχνης σπανίως εὐρίσκειτο ἐν τῷ οἰκήματι του.

Πλειστάκις ἡ Ἐσθήρ Φλορβάλ παρουσιάσθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον του· ἀλλ' εἶτε διότι δὲν εὐρίσκειτο ἐκεῖ, εἶτε διότι δὲν ἠθέλε νὰ τὴν δεχθῆ, δὲν τὸν ἐπανεῖδεν ἀφ' ἧς ἡμέρας συνητήθησαν εἰς τὸ μέγαρον τῆς κομῆσεως δὲ Συλόφ.

Τὴν προτεροῖαν τῆς ἀναχωρήσεώς της διὰ Φλωρεντίαν ἡ δραματικὴ ἠθοποιὸς μετέβη ὅπως ἀποχαιρετήσῃ τὴν φίλην της Βαλερίαν δὲ Συλόφ.

Εὐθὺς ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ μεγάρου, ἡ κυρία Φλορβάλ εἶπε τῇ κομῆσῃ:

— Δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐπανίδω τὸν κύριον Δερὸς. Ἐπεθύμουν νὰ τοῦ σφίξω τὴν χεῖρα, πρὶν ἐγκαταλείψω τὴν Νικαίαν· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην οὐδαμοῦ νὰ τὸν εὔρω καὶ ἕνεκα τούτου σὲ παρακαλῶ νὰ τῷ διαβιβάσῃς τὰς πολλὰς μου προσ-

ρήσεις μετὰ τῶν θερμότερων μου εὐχῶν διὰ τὸν προσεχῆ γάμον του.

— Δὲν θέλω λείπει, ἀπεκρίθη ἡ Βαλερία.

— Γινώσκεις τὸ ὄνομα τῆς νεάνιδος, τὴν ὁποίαν νυμφεύεται;

— Ναί· κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθην νὰ σοὶ τὸ ἀποκρύψω, ἀλλ' ἐπειδὴ ταχέως ἢ ἀργὰ θὰ τὸ μάθης, ἄς σοὶ τὸ εἶπω σήμερον. Λοιπόν, ὁ υἱὸς μου Γάστων Δερὸς μέλλει νὰ νυμφευθῆ τὴν θυγατέρα σου Ἐμμελίαν Ρισὸν.

— Τὴν θυγατέρα μου; ἀνέκραξεν ἡ Ἐσθήρ. Καὶ πῶς γνωρίζεις...

— Λησμονεῖς τὴν εἰκὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεμίχθης... Ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς σου εἰς Νικαίαν μοὶ εἶπες ἀρκετὰ ὅπως μοὶ καταστή εὐκολον νὰ μαντεύσω ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μάτην θὰ ἐζήτησες νὰ μοὶ ἀποκρύψῃς τώρα.

— Ἀλλ' ὁ γάμος αὐτὸς εἶνε ἀδύνατος! ἐφώνησεν ἡ ἠθοποιὸς ἐγειρομένη ἀποτόμως.

— Ἀδύνατος; Διατί; ἠρώτησεν ἡ κόμησσα.

— Διατί...

Διεκόπη.

Καταπεσοῦσα δὲ ἐπὶ τῆς ἔδρας της εἶπε διὰ φωνῆς ὑποκόφου:

— Διότι ὁ υἱὸς σου ὑπῆρξεν ἐραστὴς μου.

— Δυστυχῆς! Τὸ ὁμολογεῖς ἐπὶ τέλους...

— Θὰ ἐμποδίσω τὸν γάμον αὐτόν, ἐπανέλαβεν ἡ Ἐσθήρ Φλορβάλ. Θὰ ὑπάγω νὰ εὔρω τὸν Γάστων καὶ θὰ τοῦ τ' ἀποκαλύψω ὅλα...

— Τί θὰ τοῦ εἶπης; Νομίζεις ὅτι δὲν γνωρίζει ὅτι ἦσο σύζυγος τοῦ κυρίου Ρισὸν καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι ἡ Ἐμμελίνα εἶνε θυγάτηρ σου; Δὲν σοὶ εἶπε τίποτε, βλέπω, ἀλλὰ ἠδύνατο; Ἰδόμεν, σκέψθητε... Ὁ Γάστων λατρεῖ τὴν Ἐμμελίαν καὶ ἡ Ἐμμελίνα τὸν ἀγαπᾷ. Τὸν ἀγαπᾷ μέχρι θανάτου, ἀκούεις; Ἐὰν ὁ Γάστων τὴν ἀφινε, θὰ ἀπέθνησκεν. Σὺ τώρα πρέπει νὰ λάβῃς μίαν ὀριστικὴν ἀπόφασιν νὰ ἐξαφανισθῆς καὶ οὐδέποτε νὰ ριφθῆς πλέον ἐνώπιον τοῦ Γάστωνος. Ἐὰν ὁ ἀποχωρισμὸς οὗτος σοὶ εἶνε θλιβερός, εἶνε ὁμως ἀναγκαιὸς εἶνε συνέπεια τῆς ζωῆς σου· ἐγκατέλειψας τὴν κόρην σου, πρέπει νὰ ἐξιλεώσῃς τὴν ἐγκατάλειψιν ταύτην. Φεῦ! δὲν κατεδικάσθην καὶ ἐγὼ εἰς τὴν αὐτὴν τιμωρίαν; Νομίζεις ὅτι εἶμαι εὐτυχέστερα σοῦ; Ἐὰν ἐγίνωσκας πόσον πάσχω, ὅταν εὐρίσκειται ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ μου! Ποσάκις ἐφθασα μέχρι τῆς σημείου νὰ πέσω εἰς τοὺς βραχιόνάς του καὶ νὰ τὸν ἀποκαλέσω υἱόν μου! Ἐσιώπησα ὁμως, διότι ἐκ τῆς σιωπῆς μου ἐξαρτῶνται ἡ εὐτυχία του καὶ τὸ μέλλον του!.. Ὅταν νυμφευθῆ, θ' ἀπομακρυνθῆ καὶ δὲν θὰ τὸν ἐπανίδω ποτὲ ἴσως!.. Ἴδου ἡ ἐξιλέωσις. Ὑπῆρξεν ἐραστὴς σου, μοὶ λέγεις... Ἄ! τὸ ὑποπτευόμην, καὶ δὲν ἠξεύρεις εἰς πόσας ὀδύνας ἡ ὑπόνοια αὕτη μ' ἐνέβαλλεν. Τὸ πεπρωμένον μὰς ἐπλήξεν ἀμφοτέρως... μὰς πλήττει εἰσέτι, ἀφοῦ μετὰ τὴν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν πρὸ μικροῦ μοὶ ἔκαμες, ἀποχωρίζομεθα διὰ παντός... Πίστευσέ με, φύγε τὸ ταχύτερον, φοβοῦμαι δυστύχημα δι' αὐτόν καὶ δι' αὐτήν... τὴν κόρην σου, ναί, δυστύχημα... Τί θέλεις; Ὑπάρχουσι προκισθήματα τὰ ὅποια δὲν δύναται τις νὰ ἀποκρούσῃ...

— Δηλαδὴ μὲ ἀποδιώκεις;

— Δὲν σὲ ἀποδιώκω, ἀλλὰ σοὺ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ παρουσία σου μὲ κάμνει νὰ φοβοῦμαι κίνδυνόν τινα... Ἀπαξ ἔτι, φοβοῦμαι... Σ' ἐξορκίζω, φύγε ἄνευ ἀναβολῆς· σοὶ τὸ ζητῶ ἐν ὀνόματι τῆς εὐτυχίας τοῦ υἱοῦ μου, ἐν ὀνόματι τῆς ζωῆς τῆς θυγατρὸς σου!..

— Σ' ἐνόησα ἀπῆντησεν ἡ Ἐσθήρ· Ἀναχωρῶ. Χαῖρε. Ἡ κόμησσα τὴν ἀφῆκε νὰ ἐξέλθῃ, χωρὶς οὔτε λέξιν νὰ προσθήσῃ.

[Ἔπεται τὸ τέλος].

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ
Ο ΛΗΣΤΗΣ

Τὸ παιδίον ἤσχολεῖτο πρὸς ἐπισκευὴν τῶν δικτύων του. (Σελ. 90).

Α'

Συμβαίνει εἰς τὰς πόλεις ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ τύχη συνεργεῖ εἰς τὴν ἰδρύσιν ἢ τὴν γένεσιν των, καὶ ἡ τοπογραφικὴ θέσις ἐφ' ἧς ἐγείρονται αἱ μὲν, ἢ κοινωνικὴ θέσις ἐν ἧ γεννῶνται αἱ ἄλλαι, ἐπιδρῶσι καλῶς ἢ κακῶς ἐφ' ὅλης τῆς ὑπάρξεώς των.

Ἴδου διατὶ συλλαμβάνομεν συμπάθειαν ἢ ἀποστροφὴν, ἀγάπην ἢ μῖσος πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν ἢ πρὸς ἐκείνην, ὡς δι' αὐτὸ ἢ δι' ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον.

Ἴδου ὁ λόγος δι' ὃν προσδίδομεν εἰς λίθους ἀψύχους ἐπιθετὰ εἰς ἀνθρώπινα μόνον ὄντα ἀρμόζοντα, λέγοντες Μεσσήνην ἢ εὐγενῆς, Συρακοῦσαι αἱ πισταί, Πάναρμος ἢ εὐδαίμων.

Τρόντι, ἐὰν ὑπῆρξε πόλις προνομιοῦχος ὑπὸ τῆς τύχης προικισθεῖσα, εἶνε ἡ Πάναρμος.

Ἐγειρομένη ὑπὸ οὐρανὸν ἀνέφελον, ἐπὶ γονίμου ἐδάφους, ἐν μέσῳ τερπνῶν ἐξοχῶν, ἀνοίγουσα τὸν λιμένα της εἰς θάλασσαν γλαυκὴν προασπιζομένην πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τοῦ λόφου τῆς Ἁγίας Ροζαλίας, πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Νεφεράνου, πλαισιουμένη πανταχόθεν ὑπὸ ἀλύσειος ὀρέων περιζώννουσας τὸ εὐρὺ πεδῖον ἐφ' οὗ εἶνε ἐκτισμένη, οὐδέποτε ὀδαλίση βυζαντινὴ ἢ αἰγυπτία σουλτὰνα κατωπτρίσθη πλέον ἐκλειυμένη, ἐκ ραθυμίας καὶ ἡδονῆς, εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Κυρηναικοῦ ἢ τοῦ Βοσπόρου, ὡς αὕτη, τὸ πρόσωπον ἔχουσα ἐστραμμένον πρὸς τὴν μητέρα της, τὴν ἀρχαίαν κόρην τῆς Χαλδαίας.

Ἐπίσης μάτην ἤλλαξε κυρίους· οἱ κύριοί της ἐξέλιπον καὶ αὐτὴ μένει ἔτι.

Καὶ ἐκ τῶν διαφορῶν της κατακτητῶν, τῶν ἐλυσθέντων πάντοτε ὑπὸ τῆς γλυκύτητος καὶ τοῦ κάλλους της, ἡ δούλη βασιλίςσα ἐτήρησε μόνον περιδέραια ἀντὶ ἀλύσεων.

Ἐπίσης, οἱ ἄνθρωποι παντός τόπου, συνέρρευσαν ἐκεῖ, ἵνα τὴν καταστήσωσι μεγαλοπρεπῆ μεταξύ τῶν πλουσιῶν.

Οἱ Ἕλληνες τὴν κατέλιπον τοὺς ναοὺς των, οἱ Ῥωμαῖοι τὰ ὑδραγωγεῖα των, οἱ Σαρακηνοὶ τοὺς πύργους των, οἱ Ἰσπανοὶ καὶ οἱ Νορμανδοὶ τὰς μεγαλοπρεπεῖς των ἐκκλησίας.

Καὶ ὡς τὸ κλίμα της ἐπιτρέπει παντός φυτοῦ τὴν βλάστησιν, παντός δένδρου τὴν ἀνάπτυξιν, συνεοῖ εἰς τοὺς λαμπροὺς της κήπους τὴν δάφνην τῆς Λακωνίας, τὸν φοῖνικα τῆς Αἰγύπτου, τὴν σουκκὴν τῆς Ἰνδίας, τὴν ἀλόην τῆς Ἀφρικῆς, τὴν πεύκην τῆς Ἰταλίας, τὴν κυπάρισσον καὶ τὴν δρῦν τῆς Γαλλίας.

Οὐδὲν ἐπίσης τὸ ὠραιότερον τῶν ἡμερῶν τῆς Πανόρου, ἵνα μὴ ὀνομάσωμεν τὰς νύκτας της: νύκτας Ἀνατολικὰς, νύκτας διακυγεῖς καὶ μυροβόλους, καθ' ἃς ὁ ψίθυρος τῆς θαλάσσης, ἡ πνοὴ τῆς αὔρας, ἡ βοὴ τῆς πόλεως, ἠμοιάζουσι πρὸς παγκόσμιον συναυλίαν ἔρωτος, καθ' ἃς πᾶν τὸ ἐν τῇ φύσει, ἀπὸ τοῦ κύματος, μέχρι τοῦ φυτοῦ, ἀπὸ τοῦ φυτοῦ μέχρι τοῦ ἀνθρώπου, ἀναδίδουσι μυστηριώδη πνοήν.

Ἀναβῆτε ἐπὶ τῆς Ζίξας, ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ Βασιλικοῦ Ἀνακτόρου, ὅτε ἡ Πανόρος ὑπνώττει, καὶ θὰ νομίσητε ὅτι εὐρίσκεσθε παρὰ τὸ προσκεφάλαιον νεαρᾶς ἠδυπαθοῦς κόρης.

Εἶνε ἡ ὄρα, καθ' ἣν οἱ πειραταὶ τοῦ Ἀλγερίου καὶ οἱ τῆς Τύνιδος ἐξέργονται ἀπὸ τὰ κρησφύγετά των, διανοίγουσιν εἰς τὸν ἄνεμον τὰ τρίγωνα ἰστία τῶν πλοικαρίων των καὶ περισκοποῦσι τὴν νῆσον.

Ἀλλοίμονον τότε εἰς τὰς ἀσυνέτους πόλεις, τὰς ἀναπαυμένας ἄνευ φανῶν καὶ φυλάκων ἐν τῇ παραλίᾳ, διότι οἱ κάτοικοι των ἀφωπνίζονται ὑπὸ τὰς λάμψεις τῆς πυρκαϊᾶς καὶ τὰς κραυγὰς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θυγατέρων των, καὶ προτοῦ τοῖς ἐπέλθῃ ἡ ἐπικουρία, τὰ ὄρνεα τῆς Ἀφρικῆς θὰ ἔχουν ἤδη ἐξαφανισθῇ μετὰ τῆς λείας των.

Ἐπειτα, ἄμα τῇ ἡμέρᾳ, θὰ ἴδωσι τὰ ἰστία τῶν πλοίων των λευκάζοντα εἰς τὸν ὄριζοντα καὶ ἐξαφανιζόμενα ὀπισθεν τῶν νήσων τοῦ Πόρρι, τῆς Παθινιάνης καὶ τῆς Λαμπεδούσης.

Ἐνίοτε πάλιν ἡ θάλασσα προσλαμβάνει αἴφνης πελιδνὴν χροιάν, ἡ αὔρα καταπαύει. ἡ πόλις ἠρεμεῖ. Νέφη τινὰ πορφυρᾶ διατρέγουσι ταχέως τὸν οὐρανόν.

Τὰ νέφη αὐτὰ προαγγέλουσι τὸν σιρόκου, τὸ τόσον τρομάζον τοὺς Ἀραβας χαμσίην αὐτό, τὸ λαμβάνον τὴν γένεσίν του ἐκ τῶν ἄμμων τῆς Λιβύης καὶ τὸ ὅποιον ἄνεμοι νοτιανατολικοὶ φέρουν μέχρι τῆς Εὐρώπης.

Πάρκνυτα τὸ πᾶν κλίνει, ὑποφέρει, θρηνηεῖ.

Ἡ νῆσος ὅλη γογγύζει, ὡς ὅτε ἡ Ἔτνα ἀπειλεῖ.

Τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσι μετ' ἀνησυχίας ἄσυλον.

Καὶ ὅτε τὸ εὖρον, ἀναπαύονται πνευστιῶντα, διότι ὁ ἄνεμος αὐτὸς παραλύει πᾶν θάρρος καὶ πᾶσαν δύναμιν.

Ἡ Πανόρος τότε ἠμοιάζει πρὸς ὑπάρξιν ἀγωνιώσαν καὶ τοῦτο μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν πνοὴ καθάρα, πηγάζουσα ἀπὸ τῆς Καλαβρίας, ἀναζωογονεῖ τὴν ἐτοιμοθάνατον, ἣτις σιριτᾶ ἐπὶ τῇ σωτηρίῳ αὔρᾳ, ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἐπαναρχίζει ἄφροντις τὸν φαιδρὸν της καὶ πλήρη τέρψεων βίον.

Ἦτο ἑσπέρα τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1803.

Εἶνε πνεύσει σιρόκος ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Ἄλλὰ κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ὁ οὐρανὸς ἐγένετο διαυγής, ἡ θάλασσα ἀπεκατέστη γλυκὴ καὶ ἄροσερὰ τις αὔρα ἐπνευσεν ἀπὸ τοῦ ἀρχιπελάγους.

Ἡ μεταβολὴ αὐτῆ τῆς ἀτμοσφαιρας ἐξήσκει, ὡς εἶπομεν, τὴν εὐεργετικὴν της ἐπίδρασιν ἐπὶ παντός ἐμφύχου ὄντος, καὶ ταῦτα πάντα ἐξήρχοντο κατὰ μικρὸν τῆς ἀρχῆς των. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι παρίστατο εἰς δευτέραν δημιουργίαν,

καθὼς ὁ μάλιστα, ὡς εἶπομεν, ἡ Πανόρος ἦτο ἀληθῆς Ἐδέμ.

Μεταξὺ ὅλων τῶν κερῶν τῆς Εὐξας, αἵτινες ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ παραδείσου ὄν οἰκοῦσι, κυρίαν αὐτῶν ἀρχολίαν ἔχουσι τὸν ἔρωτα, ὑπάρχει μία ἣτις θὰ παίξῃ πρόσωπον λίαν σημαντικὴν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς παρούσης ἱστορίας, διὸ κρίνομεν καλὸν νὰ ἐπισύρωμεν τὰ βλέμματα τῶν ἀναγνοστῶν μας ἐπ' αὐτῆς καὶ τοῦ τόπου ἐνθα κατοικεῖ.

Ἄς ἐξέλθωσι λοιπὸν μεθ' ἡμῶν τῆς Πανόρου διὰ τῆς πύλης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ἄς πορευθῶσι κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν προκυμαίαν ἀφίνοντες δεξιὰ τὸ Καστέλλο ἁ Μάρε· ἄς ἀκολουθήσωσιν ἐπὶ τινὰ ὄραν τὴν ἀκτὴν καὶ ἄς σταθεύσωσι πρὸ τῆς θελικτικῆς ἐκείνης ἐπαύλεως τῆς ἐγειρομένης εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἣς οἱ γοητευτικοὶ κῆποι ἐκτείνονται μέχρι τῶν προπόδων τοῦ Πελλεγορίου ὄρους.

Εἶνε ἡ ἐπαυλις τοῦ πρίγκηπος Καρίνη, ἀντιβασιλέως τῆς Σικελίας ἀντὶ Φρειδερίκου τοῦ Δ', ὅστις ἀπῆλθεν ἵνα ἀναλάβῃ κατοχὴν ἐπὶ τῆς ὠραίας του Νεαπόλεως.

Εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον τῆς περικαλλοῦς αὐτῆς ἐπαύλεως, ἐντὸς θαλάμου ἐπεστρωμένου διὰ γαλαζίου ἀτλαζωτοῦ ὑφάσματος, οὕτινος τὰ καταπετάσματα ὑποθασταζουσιν ἀλύσεις ἐκ μαργαριτῶν καὶ οὕτινος ἡ ὄροφὴ εἶνε ζωγραφημένη, γυνή τις ἐνδεδυμένη δι' ἀπλοῦ νυκτικοῦ ἀναπαύεται ἐπὶ σοφᾶ, ἀπλοῦσα τοὺς βραχίονας, τὴν κεφαλὴν ἔχουσα πρὸς τὰ ὀπίσω κεκλιμένη καὶ τὴν κόμην ἐν ἀταξίᾳ.

Πρὸ μιᾶς ἔτι στιγμῆς θὰ τὴν ἐξελάμβανέ τις διὰ μαρμαρίνου ἄγαλμα.

Ἄλλὰ φοικίαισι ἐλαφρὰ διέτρεξε τὸ σῶμά της ὄλον, αἱ παρεῖαι της ἤρχισαν νὰ χρωματίζωνται, οἱ ὀφθαλμοὶ της ἠνοίχθησαν.

Τὸ μαρμικὸν ἄγαλμα ἐμφυχῶται, ἀναπνέει, ἐκτείνει τὴν χεῖρα πρὸς μικρὸν ἀργυροῦν κωδωνίσκον τεθειμένον ἐπὶ μικρᾶς μαρμαρίνης τραπέζης τοῦ Σελινούντος, τὸν κινεῖ ραθύμως, καί, ὡς κουρασθεῖσα ἐκ τοῦ κόπου ὃν κατέβαλεν, ἀφίεται νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ σοφᾶ.

Ἐν τούτοις ὁ ἀργυροῦς ἤχος ἠκούσθη.

Θύρα τις ἠνοίχθη, καὶ νεαρὰ καὶ εὐειδῆς θαλαμηπόλος, ἣς ἡ ἀτημέλητος περιβολὴ μαρτυρεῖ ὅτι, ὡς ἡ κυρία της, ὀπίστη καὶ αὐτὴ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀφρικανικοῦ λιβός, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου.

— Σὺ εἶσαι, Τερέζα; εἶπε χαύνως ἡ κυρία της στρέφουσα πρὸς αὐτὴν τὴν κεφαλὴν. ὦ Θεεῖ μου! ἔν ἐνε νὰ ζῆ κανεῖς αἰωνίως θὰ διαρκῆ αὐτὸς ὁ σιρόκος;

— Ὅχι, σιρόκα, ἔχει πέσει ὀλοτελῶς, ἀρχίζει ἡ ἀτμοσφαιρα νὰ καθαρίζει.

— Φέρε μου καρπούς καὶ παγωτὰ καὶ κάμε μου ὀλίγον ἀέρα.

Ἡ Τερέζα ἐξετέλεσε τὰς δύο αὐτὰς προσταγὰς μεθ' ὅλης τῆς ταχύτητος ἣν τῇ ἐπέτρεπε μικρὰ τις χαυνότης καὶ ἀειθεσία ἀπομένουσα ἔτι ἐν αὐτῇ.

Ἀπέθηκε τ' ἀναψυκτικὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐπορεύθη ν' ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον τὸ βλέπον πρὸς τὴν θάλασσαν.

— Κυττάξτε, κυρία κόρη, εἶπε, θάξωμε αὔριο λαμπρὰ ἡμέρα καὶ τόσο καθάρισε ὁ ἀέρας, ὥστε διακρίνει κανεῖς λαμπρὰ τὸ νησί Ἀλικούδη ἂν καὶ ἀρχίζει νὰ βραδυναζῇ.

— Ναί, ναί, αὐτὴ ἡ αὔρα εἶνε εὐεργετικὴ. Δός μου τὸν βραχιόνά σου, Τερέζα, θέλω νὰ δοκιμάσω νὰ πλησιάσω μέχρι τοῦ παραθύρου.

Ἡ θαλαμηπόλος ἐπλησίασε πρὸς τὴν κυρίαν της, ἣτις ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ σερμπέτιον, τὸ ὅποιον μόλις τὰ χεῖλη της εἶχον θίξει καὶ, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ὤμου της, ἐβημάτιζε χαύνως μέχρι τοῦ παραθύρου.

— Ἄ! εἶπεν ἀναπνέουσα τὴν ἐσπερινὴν αὔραν, πῶς ἀναγεννᾷ ἡ γλυκεῖα αὐτὴ πνοὴ! Φέρε μου πλησίον αὐτὸ τὸ ἀνάκλιτρον καὶ ἀνοίξον καὶ τὸ πρὸς τὸν κῆπον παράθυρον. Καλὰ! Ὁ πρίγκηψ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ Μονρεάλ;

— Ἀκόμη.

— Τόσο τὸ καλλίτερον ! Δὲν ἤθελον νὰ μ' ἔβλεπον ὠχρὰν καὶ οὕτω ἀπεριποίητον. Θὰ ἦμαι, πιστεύω, ἐλευσινή.

— Ἡ κυρία κόμησσα εἶνε ὠραία ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε· καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι εἰς ὅλη αὐτὴ τὴν πόλι, ποῦ βλέπομε ἀπ' ἐδῶ, δὲν ὑπάρχει γυναῖκα ποῦ νὰ μὴ ζηλεύη τὴν σινιόρα.

— Ἀκόμη καὶ ἡ μαρκησία Ρουδίνη καὶ ἡ πριγκίπισσα Βουτέρα ;

— Καμμία δὲν ἐξαιρῶ.

— Ὁ πρίγκηψ σὲ πληρώνει διὰ νὰ μὲ κολακεύης, Τερέζα.

— Ὁρκίζομαι εἰς τὴν κυρίαν, ὅτι τῆς λέγω μόνον ὅ,τι σκέπτομαι.

— Ὡ ! πόσον ὠραῖον τὸ νὰ ζῆ τις εἰς Πάνορμον, εἶπεν ἡ κόμησσα ἀναπνέουσα ἀπλήστως.

— Ἰδίως ὅταν ἔχη εἰκοσιδύο χρόνια, ὅταν ἦνε πλουσία καὶ ὠραία, ἐξηκολούθησε μειδιῶσα ἡ Τερέζα.

— Ἀπετελείωσες τὴν ἰδίαν μου σκέψιν; ἤθελον ἐπίσης νὰ ἔβλεπον εὐτυχεῖς ὅλους τοὺς περὶ ἐμέ. Πότε ὁ γάμος σου, ἔ ;

Ἡ Τερέζα οὐδὲν ἀπήντησε.

— Δὲν εἶχεν ὀρισθῆ δι' αὐτὸν ἡ προσεχὴς Κυριακὴ ; ἐξηκολούθησεν ἡ κόμησσα.

— Ναί, σινιόρα, ἀπήντησεν ἡ θαλαμηπόλος στεναζούσα.

— Τί λοιπόν ! Δὲν εἶσαι πλέον τῆς αὐτῆς γνώμης ;

— Τῆς αὐτῆς γνώμης εἶμαι πάντοτε.

— Μήπως αἰσθάνεσαι ἀποστροφήν πρὸς τὸν Γαετάνον ;

— Ὅχι· μοῦ φαίνεται νέος τίμιος, ποῦ θὰ μὲ κάμῃ εὐτυχῆ.

Ἄλλως τε, αὐτὸς ὁ γάμος εἶνε μέσον διὰ ἵα μένω πάντοτε κοντὰ στὴν κυρία κόμησσα, καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπιθυμία μου.

— Τότε, διατί ἀναστενάξεις ;

— Ἄς μὲ συγχωρῆ ἡ σινιόρα. Ἐχω κάτι τοῦ τόπου μας ποῦ θυμοῦμαι.

— Τοῦ τόπου μας ;

— Ναί. Ὅταν ἡ κυρία κόμησσα ἐνθυμήθη στὸ Πάλερμο πῶς εἶχε ἀφήσει μία ἀδελφὴ ὁμογάλακτη στὸ χωριὸ ποῦ ὁ πατέρας τῆς ἦτο ὁ κύριός τῆς καὶ μ' ἔγραψε νὰ ἔλθω νὰ τὴν εὕρω, ἤμουν ἐτοιμὴ νὰ παντρευθῶ ἕνα νέο τοῦ Βώσου.

— Διατί δὲν ἔκαμες ποσῶς δι' αὐτὸ λόγον ; ὁ πρίγκηψ ἄμα τὸ ἐζήτησεν, θὰ τὸν προσελάμβανεν εἰς τὴν οἰκίαν.

— Ὡ ! δὲν θὰ ἤθελε νὰ γίνῃ ὑπηρέτης· σ' αὐτὸ εἶνε πολὺ περήφανος.

— Ἀλήθεια ;

— Ναί. Εἶχε τότε ἀρνηθῆ θέσιν εἰς τὴν ἀκολουθία τοῦ πρίγκηπος Γότο.

— Ἦτο λοιπὸν ἄρχων αὐτὸς ὁ νέος ;

— Ὅχι, κυρία κόμησσα, ἦτο ἕνας ἀπλὸς ὀρεινός.

— Πῶς ὠνεμάζετο ;

— Ὡ ! δὲν πιστεύω ἡ σινιόρα νὰ τὸν γνωρίζῃ, εἶπε ζωηρῶς ἡ Τερέζα.

— Καὶ λυπεῖσαι δι' ὅ,τι ἔγινε ;

— Κ' ἐγὼ δὲν ξέρω. Γνωρίζω μόνον ὅτι ἂν γινόμενον γυναϊκά του, ἀντὶ νὰ πάρω τὸν Γαετάνο θὰ ἔπρεπε νὰ ἐργαζόμην γιὰ νὰ ζήσω, καὶ ὅτι αὐτὸ θὰ μοῦ ἦτο πολὺ κοπιαστικόν. καθὼς μαλιστα θὰ ἔφευγα ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία τῆς κυρίας κόμησσης ποῦ εἶνε τόσο εὐκόλη καὶ τόσο εὐχάριστη.

— Ἐν τούτοις μὲ λέγουσιν ἀπότομον καὶ ἀγέρωχον· εἶνε ἀλήθεια, Τερέζα ;

— Ἡ κυρία εἶνε ἐξαίρετος γιὰ μένα· αὐτὸ μόνον μπορῶ νὰ εἰπῶ.

— Αὐτὴ ἡ ἀριστοκρατία τοῦ Πανόρμου τὰ λέγει, διότι οἱ κόμητες τοῦ Καστέλ Νόβο ἔλαβον τὴν εὐγένειάν των ἀπὸ τοῦ Καρόλου Ε', ἐνῶ οἱ Βιντιμιλίαι καὶ οἱ Παρτάνναι κατὰγονται, ὡς διατείνονται, ἀπὸ τοῦ Ταγαρέδου καὶ τοῦ Ρογήρου. Ἀλλὰ δὲν εἶνε αὐτὸ τὸ αἷτιον διὰ τὸ ὅποιον αἱ γυναῖκες μὲ ἐχθρεύονται. Κρύπτουν τὸ μῖσος των ὑπὸ τὴν περιφρόνησιν, καὶ μὲ ἀποστρέφονται, διότι ὁ Ρεδόλφος μὲ ἀγαπᾷ

καὶ ζηλοτυποῦν διὰ τὸν ἔρωτα τοῦ ἀντιβασιλέως. Μετέρχονται ἀκόμη τὰ πάντα διὰ νὰ μοὶ τὸν ἀφαιρέσουσιν ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ ἐπιτύχουν. Εἶμαι ὠραιότερα των· Ὁ Καρίνης μοὶ τὸ λέγει καθ' ἐκάστην, καὶ σὺ ἐπίσης, ψεύστρια.

— Ὑπάρχει ἐδῶ κάτι ποῦ μᾶς περνᾷ στὴν κολακεία ἐμὲ καὶ τὸν κόμητα.

— Καὶ τί εἶνε τοῦτο ;

— Ὁ καθρέπτης τῆς κυρίας κόμησσης.

— Τρελλή. Ἄναψε τὰ κηρία τοῦ καθρέπτου.

Ἡ θαλαμηπόλος ὑπήκουσεν.

— Τώρα, κλεῖσον τὸ παράθυρον αὐτὸ καὶ ἄφες με· τὸ τοῦ κήπου θὰ διδῇ ἀέρα ἐπαρκῶς.

Ἡ Τερέζα ὑπήκουσε καὶ ἀπεσύρθη· μόλις ἡ κόμησσα τὴν εἶδεν ἐξαφάνιζομένην, καὶ ἐλθοῦσα ἐκάθησε πρὸ τοῦ καθρέπτου. Προσέβλεψεν ἐντὸς καὶ ἤρχισε νὰ μειδιᾷ.

Ἦτο ὄντως θαυμαστὸν πλάσμα αὐτὴ ἡ κόμησσα Ἐμμα ἢ μάλλον Γέμμα· διότι, ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας οἱ γονεῖς τῆς εἶχον προσθέσει ἐν Γ' εἰς τὸ βαπτιστικὸν τῆς ὄνομα· οὕτως ὥστε, χάρις εἰς αὐτὸ τὸ πρόσθετον στοιχείον, ἐκαλεῖτο Ἀδάμας.

Ἀδίκως, τῇ ἀληθείᾳ, περιωρίζετο εἰς τοὺς τίτλους τῆς εὐγενείας οὗς εἶδομεν· διότι, ἐν τῷ λεπτοφυεῖ τῆς καὶ εὐκάμπτου σώματι, ἀνεγνώριζέ τις τὴν Ἰονίαν, ἐν τοῖς μαύροις τῆς καὶ βελουδίνις ὀφθαλμοῖς, τὴν ἀπόγονον τῶν Ἀράβων, ἐν τῇ λευκῇ τῆς καὶ ροδίνη χροίᾳ, τὴν κόρην τῶν Γαλατῶν.

Ἠδύνατο λοιπὸν ἐπίσης νὰ καυχᾶται ὅτι κατήγετο ἀπὸ ἐνὸς ἄρχοντος τῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ ἐνὸς ἐμίρου σαρακηνοῦ ἢ ἀπὸ νορμανδοῦ πλοιαρχοῦ.

Ἦτο μία τῶν καλλονῶν ἐκείνων ἃς συναντᾷ τις ἐν Σικελίᾳ πρωτίστως, κατόπιν εἰς μίαν μόνην ἐν τῷ κόσμῳ πόλιν, εἰς Ἀρλ, ὅπου τὸ αὐτὸ μικτὸν αἷμα, ἢ αὐτὴ διασταύρωσις φυλῶν προικίζει πολλάκις ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον διὰ τῶν τριῶν αὐτῶν διαφορῶν τύπων.

Ἐπίσης, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ ἐπικουρίαν, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐσκόπει, εἰς τοὺς διὰ τοῦ καλλωπισμοῦ τεχνητοὺς ἐξωραϊσμούς, ἡ Γέμμα τόσον εὗρεν ἑαυτὴν θελκτικὴν ἐν τῇ ἀττημελήτῳ τῆς περιβολῆς, ὥστε ἐκατωπτρίσθη ἐπὶ τινα ὦραν μετ' ἀφελοῦς θαυμασμοῦ, καὶ ὡς ἄνθος τι κατοπτρίζεται κλίνον πρὸς τὸν ῥυάκα.

Καὶ δὲν ἦτο ὁ θαυμασμός προῖον ὑπερφηανίας, ἀλλὰ λατρεία πρὸς τὸν Κύριον, ὅστις θέλει καὶ δύναται νὰ δημιουργῇ πράγματα τόσον ὠραῖα.

Ἐμεινε λοιπὸν ὡς εἶχε. Πράγματι, ποία κόμωσις ἡδύνατο κάλλιον νὰ ἐπεδείκνυε τὴν κόμην αὐτὴν, ἥτις λυτὴ, ὡς ἦτο ἤδη, ἠπλοῦτο ἐν ὅλῃ τῆς τῇ μεγαλοπρεπείᾳ ;

Ποῖος χρωστήρ ἡδύνατο νὰ προσέθετε γραμμὴν εἰς τὸ κανονικὸν τόξον τῶν βελουδίνων τῆς ὀφρύων ; καὶ ποία πορφύρα θὰ ἐτόλμα ν' ἀντιπαρεβάλλετο πρὸς τὸ κορακίον τῶν ὑγρῶν τῆς χειλέων ;

Ἀφέθη νὰ κατοπτρίζηται ἄνευ ἄλλης σκέψεως εἰμὴ τῆς σκέψεως τοῦ ὅτι ἔβλεπεν ἑαυτὴν, καὶ κατὰ μικρὸν περιήλθεν εἰς ρεμβασμὸν βαθὺν καὶ πλήρη ἐκστάσεως.

Διότι μετὰ τοῦ προσώπου τῆς, καὶ ὡς βάθος εἰς τὴν ἀγγελικὴν ἐκείνην κεφαλὴν, τὸ κάτοπτρον τὸ κείμενον ἀπέναντι τοῦ ανοικτοῦ μείναντος παραθύρου ἀντενάκλα τὸν οὐρανόν.

Καὶ ἡ Γέμμα, ἀσκόπως, ἄνευ λόγου, λιχνιζομένη ἐν ὀλβιότητι ἀρίστῳ καὶ ἀπείρῳ, ἐτέρπετο μετρῶσα ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κατόπτρου τοὺς ἀλληλοδιαδόχως ἐν τῷ κατόπτρῳ φαινομένους ἀστέρας.

Αἴφνης τῇ ἐφάνη ὅτι σιὰ τις προέκυψε καὶ ἐτέθη πρὸ αὐτῶν τῶν ἀστέρων καὶ ὅτι μορφή τις διεγράφη ὀπισθὲν τῆς.

Ἐστράφη ζωηρῶς, ἀνὴρ τις ἴστατο ὄρθιος πρὸ τοῦ παραθύρου.

Ἡ Γέμμα ἠνερθώθη καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα ἵνα ρήξῃ κραυγὴν.

Ἀλλ' ὁ ἄγνωστος ὁρμήσας ἐντὸς τοῦ θαλάμου, συνῆψε τὰς δύο του χεῖρας, καὶ διὰ φωνῆς ἰκετιδῶς !

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τῇ εἶπε, μὴ φρονάζετε, κυρία. Διότι, εἰς τὴν τιμὴν μου, οὐδὲν ἔχετε νὰ φοβῆσθε, καὶ δὲν θέλω νὰ σὰς βλάψω!...

B'

Ἡ Γέμμα ἐπανάπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ τῆς καὶ τὴν ἐμφάνισιν αὐτὴν καὶ τοὺς λόγους διεδέχθη στιγμὴ στιγμῆς, καθ' ἣν ἐκείνη ἔλαβε καιρὸν νὰ ρίψῃ ταχύ καὶ περιδεῆς βλέμμα ἐπὶ τοῦ ξένου τοῦ εἰσχωρήσαντος εἰς τὸν θάλαμον κατὰ τρόπον τόσον ἀλλόκοτον καὶ ἀσυνήθη.

Ἦτο νεανίας εἰκοσιπέντε ἢ εἰκοσιῆξ ἔτων ὅστις ἐφάνετο ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ ἐφόρει πύλον καλαθρίας, περιβαλλόμενον ὑπὸ πλατείας ταινίας, ἣτις ἔπιπτε κυματοειδῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου, ἰμάτιον βελούδινον μὲ ἀργυρᾶ κομβία, περισκελιὰ ἐξ ἁμοίου ὑφάσματος μὲ παρόμοια κοσμήματα.

Τὴν ὄσφυν του περιέσφιγγεν ἐρυθρὰ ζώνη μεταξίνη μὲ κεντήματα καὶ χρυσοῦς πρασίνας, ἐκ τῶν κατασκευαζομένων εἰς Μεσσηνίαν, κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἀνατολικῶν.

Τέλος, ὑποδήματα ὑψηλὰ συνεπλήρουν τὴν περιβολὴν ὀρεινοῦ, ἣτις δὲν ὑστερεῖτο κομψότητος καὶ ἐφάνετο ἐκλεγεῖσα ἐπιτηδῆς ἵνα κάλλιον ἐπιδεικνύη τὰς κανονικότητας τῶν μελῶν τοῦ φοροῦντος αὐτὴν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μορφήν του, ἦτο αὐτὴ καλλονῆς ἀγρίας.

Ἐφερε τὰ ζωρὰ χαρακτηριστικὰ τὰ διακρίνοντα τὸν Μεσημβρινόν, ὀφθαλμοὺς τολμηροῦς καὶ ὑπερφάνους καὶ μαῦρον γένειον, ρίνα ἀτέλειον καὶ ὀξεῖς ὀδόντας.

Οὐδόλως ἡ ἐξέτασις αὐτὴ βεβαίως ἐνεθάρρυνε τὴν Γέμμα, διότι ὁ ξένος τὴν εἶδεν ἐκτείνουσαν τὸν βραχίονα πρὸς τὴν τράπεζαν, καὶ μαντεύων ὅτι ἐζήτηε τὸν ἐκεῖ ἀποτεθειμένον ἀργυροῦν κωδωνίσκον :

— Δὲν μὲ ἠκούσατε, κυρία, τῇ εἶπε προσδίδων εἰς τὴν φωνὴν του τὴν ἔκφρασιν γλυκύτητος εἰς ἣν τόσον εἶνε πρόσφορος ἡ σικελικὴ γλῶσσα. Οὐδένα κακὸν σκοπὸν τρέφω δι' ὑμᾶς, καί, μακρὰν παντός τοιοῦτου, ἂν ὑποδεχθῆτε εὐμενῶς τὴν αἴτησιν ἣν ἔχω νὰ σὰς κάμω, θὰ σὰς λατρεύω ὡς τὴν Παναγίαν. Εἴσθε ἤδη ὠραία ὡς ἡ μήτηρ τοῦ Σωτῆρος, γενῆτε ὡς ἐκείνη καὶ καλή.

— Ἄλλ' ἐπὶ τέλους τί θέλετε ; εἶπεν ἡ Γέμμα διὰ φωνῆς τρεμούσης ἔτι, καὶ πῶς εἰσέρχεσθε κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐδῶ, εἰς τοιαύτην ὥραν ;

— Ἐὰν ζητῶ συνέντευξιν μὲ ὑμᾶς, πλουσίαν, εὐγενῆ καὶ ἀγαπωμένην παρ' ἀνδρὸς ὅστις ἐπέχει θέσιν ἴσην μὲ βασιλέως, ὑπάρχει πιθανότης ὅτι δὲν θὰ τὴν ἀρνηθῆτε εἰς ἐμέ, πτωχὸν καὶ ἄγνωστον ; εἰπέτε μοι, κυρία ; ἄλλως τε, ἐὰν εἴχετε τοιαύτην καλωσύνην, ἐνδεχόμενον νὰ ἠργοπόρει ἡ ἀπάντησις σας, καὶ ἐγὼ δὲν θὰ εἶχον καιρὸν νὰ περιμένω.

— Τί δύναμαι λοιπὸν διὰ σας ; εἶπεν ἡ Γέμμα ἐπὶ μᾶλλον κατὰ μικρὸν ἐνθαρρυνόμενη.

— Τὸ πᾶν, κυρία ; διότι κρατεῖτε εἰς χεῖράς σας τὴν ἀπελπισίαν μου ἢ τὴν εὐτυχίαν μου, τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωὴν μου.

— Δὲν σὰς ἐννοῶ, ἐξηγηθῆτε.

— Ἔχετε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας νεαράν κόρην ἐκ Βώσου.

— Τὴν Τερέζαν ;

— Ναί, τὴν Τερέζαν, ἐξηκολούθησεν ὁ νεανίας διὰ φωνῆς τρεμούσης ; λοιπὸν, αὐτὴ ἡ νέα μέλλει νὰ ὑπανδρευθῆ πρὸς θαλαμηπόλον τοῦ πρίγκηπος Καρίνη, καὶ αὐτὴ ἡ νέα εἶνε ἡ μνηστὴ μου.

— Ἄ ! σεῖς εἴσθε ;...

— Ναί, ἐγὼ, ἂν θὰ ὑπανδρευέτο καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν, ἣτις τὴν ἐκάλεε πλησίον σας. Ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μοὶ ἔμενε πιστή, ὅτι θὰ σὰς ὠμίλει δι' ἐμέ, καί, ἂν ἀπεκρούετε τὴν αἴτησίν μου, ὅτι θὰ ἤρχετο νὰ μ' ἐπανεύρη. Τὴν περιέμενα λοιπὸν. Ἄλλὰ τρία ἔτη παρήλθον ὀλίγως νὰ τὴν ἐπανιδῶ, καὶ ἀφοῦ δὲν ἐπανήρχετο, ἦλθον ἐγὼ. Ἐρχόμενος,

τὰ πάντα ἔμαθον. Τότε ἐσκέφθην νὰ ἔλθω νὰ ριθῶ πρὸ τῶν ποδῶν σας καὶ σὰς ζητήσω τὴν Τερέζαν.

— Ἡ Τερέζα εἶνε κόρην, ἣν ἀγαπῶ καὶ ἣτις ἐν θέλω ν' ἀποχωρισθῆ ἔμοῦ. Ὁ Γαετάνος εἶνε ὁ θαλαμηπόλος τοῦ πρίγκηπος, καὶ λαμβάνουσα σύζυγον αὐτόν, θὰ μένη πλησίον μου.

— Ἐὰν αὐτὸ εἶνε εἰς ὄρος, εἰσέρχομαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πρίγκηπος, εἶπεν ὁ νέος μετὰ προφανοῦς στενοχωρίας.

— Ἡ Τερέζα μοὶ εἶχεν εἶπει ὅτι δὲν ἠθέλατε νὰ ὑπηρετήτε.

— Τφούντι ; ἐν τούτοις ἐν ἀνάγκῃ θὰ ὑποβληθῶ εἰς αὐτὴν τὴν θυσίαν χάριν ἐκείνης ; μόνον, ἂν ἦτο δυνατόν, θὰ προετίμων νὰ προσληθῶ εἰς τὴν σωματοφυλακὴν του ἀντὶ ν' ἀποτελέσω μέρος τῆς θεραπείας του.

— Καλὰ, θὰ ὁμιλήσω εἰς τὸν πρίγκηπα, καὶ ἂν συναινέσῃ...

— Ὁ πρίγκηψ θὰ θελήσῃ πᾶν ὅ,τι σεῖς θελήσητε, κυρία ; δὲν παρακαλεῖτε, διατάσσετε, τὸ γνωρίζω.

— Ἄλλὰ τίς θὰ μοὶ ἐγγυηθῆ περὶ ὑμῶν ;

— Ἡ αἰωνία μου εὐγνωμοσύνη, κυρία.

— Ἀκόμη πρέπει νὰ μάθω τίς εἴσθε.

— Εἶμαι ἄνθρωπος οὐτινος δύνασθε νὰ καμῆτε τὴν εὐτυχίαν ἢ τὴν δυστυχίαν, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Ὁ πρίγκηψ θὰ μοὶ ζητήσῃ τὸ ὄνομά σας.

— Τί τὸν ἐνδιαφέρει τὸ ὄνομά μου ; τὸ γνωρίζει ; Τὸ ὄνομα ἐνός πτωχοῦ χωρικοῦ τοῦ Βώσου ἔφθασε ποτὲ μέχρι τῶν ὄτων τοῦ πρίγκηπος ;

— Ἄλλ' ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἀπὸ τοῦ ὁποῖου καὶ σεῖς ; ὁ πατὴρ μου ἦτο ὁ κόμης τοῦ Καστέλ Νόβο, καὶ κατέχει μικρὸν φρούριον, τέταρτον λεύγας ἀπέχον ἀπὸ τοῦ χωρίου.

— Τὸ γνωρίζω κυρία, ἀπήντησεν ὁ νέος διὰ φωνῆς ὑποκόρου.

— Λοιπὸν ! ὀφείλω νὰ γνωρίζω τὸ ὄνομά σας, ἐγὼ ! Εἰπέτε το εἰς ἐμέ, τότε, καὶ θὰ ἴδωμεν τί ἔχω νὰ κάμω.

— Πιστεύσατέ με, κυρία κόμισσα, κάλλιον νὰ τὸ ἀγνοεῖτε ; τί ἐνδιαφέρει τὸ ὄνομά μου ; εἶμαι τίμιος ἄνθρωπος, θὰ κάμω τὴν Τερέζαν εὐτυχῆ, καὶ ἐν ἀνάγκῃ θὰ θυσιάσω τὴν ζωὴν μου διὰ τὸν πρίγκηπα ἢ δι' ὑμᾶς.

— Ἡ ἐπιμονὴ σας εἶνε παραδόξος ; καὶ τόσῳ μᾶλλον ἀπαιτῶ νὰ μάθω τὸ ὄνομά σας, καθόσον τὸ ἐζήτησα ἤδη ἀπὸ τῆς Τερέζας, καί, ὡς σεῖς, ἀπέφυγε νὰ μοὶ τὸ εἶπῃ. Σὰς τὸ προλέγω ἐν τούτοις, ὅτι οὐδὲν θὰ ἐνεργήσω εἰμὴ ὑπ' αὐτὸν τὸν ὄρον.

— Τὸ ἀπαιτεῖτε, κυρία ;

— Τὸ ἀπαιτῶ.

— Λοιπὸν, διὰ τελευταίαν φορὰν σὰς ἰκετεύω.

— Ἡ εἰπέτε, το, ἢ ἐξέλλθετε ! εἶπεν ἡ Γέμμα μετ' ἐπιτακτικοῦ κινήματος.

— Ὄνομαζομαι Πασχάλης Βρούνος, ἀπήντησεν ὁ νέος διὰ φωνῆς τόσον ἠρέμου, ὥστε θὰ ἐπίστευε τίς ὅτι πᾶσά του συγκίνησις εἶχεν ἐκλίπει, ἂν, βλέπων αὐτόν τόσον ὠχρόν, δὲν ἐμάντευεν εὐκόλως ὅ,τι ἐνδομύχως ὑπέφερε.

— Πασχάλης Βρούνος ! ἀνέκραξεν ἡ Γέμμα σύρυσσα πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ ἀνακλιντρόν τῆς, Πασχάλης Βρούνος ! Μὴ εἴσθε ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντωνίου Βρούνου, τοῦ ὁποῖου ἡ κεφαλὴ εὐρίσκειται εἰς σιδηροῦν κλωθὸν ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Βώσου ;

— Εἶμαι ὁ υἱὸς του.

— Λοιπὸν, γνωρίζετε διατὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ πατρὸς σας εὐρίσκειται ἐκεῖ ; εἰπέτε !

Ὁ Πασχάλης ἐτήρησε σιγὴν.

— Λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ἡ Γέμμα, διότι ὁ πατὴρ σας ἠθέλησε νὰ δολοφονήσῃ τὸν ἰδικὸν μου.

— Γνωρίζω ταῦτα πάντα, κυρία. Γνωρίζω ἀκόμη ὅτι ὁπότε σὰς περιήγον, παιδίον ἔτι, ἐν τῷ χωρίῳ, εἰ θαλαμηπόλοι σας καὶ εἰ θεράποντες σας ἐδείκνυνον αὐτὴν τὴν κεφαλὴν λέγοντές σας ὅτι ἦτο ἡ κεφαλὴ τοῦ πατρὸς μου ὅστις ἦ-

θέλησε νὰ δολοφονήσῃ τὸν ἰδικόν σας· ἀλλὰ τοῦτο μόνον δὲν σας ἔλεγον, κυρία, ὅτι ὁ πατὴρ σας εἶχεν ἀτιμάσει τὸν ἰδικόν μου.

— Ψεύδεσθε.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ τιμωρήσῃ, ἂν δὲν λέγω τὴν ἀλήθειαν, κυρία. Ἡ μήτηρ μου ἦτο ὠραία καὶ φρόνιμος, ὁ κόμης τὴν ἤρασθη, καὶ ἡ μήτηρ μου ἀντέστη εἰς ὅλας του τὰς προτάσεις, εἰς ὅλας του τὰς ὑποσχέσεις, εἰς ὅλας του τὰς ἀπειλάς, ἀλλ' ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ὁ πατὴρ μου εἶχεν ἀπέλθει εἰς Ταυρομένιον, τὴν ἀπήγαγε διὰ τεσσάρων τοῦ ἀνθρώπων, τὴν μετέφερον εἰς μικρὰν οἰκίαν ἣτις τῷ ἀνῆκε μεταξύ Λιμέρου καὶ Φουρνάρι, καὶ ἣτις τώρα εἶνε πανδοχεῖον... Καὶ ἐκεῖ!... ἐκεῖ, κυρία, τὴν ἐβίασεν!

— Ὁ κόμης ἦτο δεσπότης καὶ κύριος τοῦ χωρίου τοῦ Βῶσου· οἱ κάτοικοί του τῷ ἀνῆκον, κατὰ τε τὸ σῶμα καὶ τὴν περιουσίαν καὶ πολλὴν τιμὴν ἔκαμεν εἰς τὴν μητέρα σας τὸ ὅτι τὴν ἠγάπησεν!...

— Ὁ πατὴρ μου δὲν ἐσκέφθη οὕτω πῶς, ὡς φαίνεται, εἶπεν ὁ Πασχάλης συμπτύσσων τὰς ὀφρῦς, καὶ διότι ἐγεννήθη εἰς Στριλλαν, ἐπὶ τῶν γαιῶν τοῦ πρίγκηπος Μογκάδα Πατέρνου, αὐτὸ ἀναμφιβόλως τὸν παρώρμησε νὰ κτυπήσῃ τὸν κόμητα.

»Τὸ τραῦμα δὲν ὑπῆρξε θανάσιμον, τόσω τὸ καλλίτερον· ἐπὶ καιρὸν ἐλυπούμην διὰ τὸ πᾶγμα, ἀλλὰ σήμερον, πρὸς αἰσχός μου, μὲ χροποιοῖ τοῦτο.

— Ἐὰν εὐκόλως ἐνθυμοῦμαι, ὄχι μόνον ὁ πατὴρ σας κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὡς δολοφόνος, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ σας εὐρίσκονται εἰς τὸ κάτεργον;

— Εἶχον δῶσει ἄσυλον εἰς τὸν δολοφόνον, τὸν εἶχον προασπίσει ὅτε εἶχον ἔλθει πρὸς σύλληψίν του τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας.

»Ἐχαρκτηρίσθησαν ὡς συνεργοὶ καὶ ἀπεστάλησαν, ὁ θεὸς μου Πλασίδος Φαβινιάνας παρὰ τῷ θεῷ μου Πέτρῳ εἰς Λιπάραν, καὶ ὁ θεὸς μου Πεπές εἰς Βουλκάνον.

»Ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, ἤμην νεκρώτατος καὶ μολονότι μὲ εἶχον μετ' αὐτῶν συλλάβει μὲ ἀπέδωκαν εἰς τὴν μητέρα μου».

— Καὶ τί ἀπέγεινεν ἡ μήτηρ σας.

— Ἀπέθανε.

— Ποῦ;

— Εἰς τὸ βουνὸ μεταξύ Πίζο δὲ Γκότο καὶ Νίζης.

— Διατί παρήτησε τὸ Βῶσον;

— Διὰ νὰ μὴ βλέπωμεν, ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν διαβαίνομεν τοῦ πύργου τὴν κεφαλὴν ἐκείνη μὲν τοῦ συζύγου της, ἐγὼ δὲ τοῦ πατρός μου.

»Ναί, ἀπέθανεν ἐκεῖ, δίχως ἰατρὸν, δίχως ἱερέα. Ἐνεταφιάσθη ἔξω τοῦ ἡγιασμένου ἐδάφους, καὶ ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ μόνος νεκροθάπτης...

»Τότε κυρία, θὰ μοὶ τὸ συγχωρήσητε ἐλπίζω, ἐπὶ τοῦ προσφάτως σκεπασθέντος διὰ τοῦ χύματός του λάκκου, ὠρκίσθητι ὅτι θὰ ἐξεδικούμην ὅλην μου τὴν οἰκογένειαν, ἥς ἐγὼ μόνος ἐπέζων πλέον, διότι δὲν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐκπατρισθέντας μου θεοὺς, ἐφ' ὧν, τοῦ μόνου ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ κόμητος περισωθέντος μέλους.

»Ἀλλὰ τί νὰ σας εἶπω; ἤρασθη τὴν Τερέζαν· ἐγκατέλιπα τὰ ὄρη μου ἵνα μὴ ἴδω πλέον τὸν τάφον πρὸς ὃν ἠσθάνομην ὅτι καθιστάμην ἐπίορκος.

»Κατῆλθον εἰς τὴν πεδιάδα, ἐπλησίασα πρὸς τὸ Βῶσον, καὶ ἔκαμα καὶ ἄλλο τι ἐπὶ πλέον.

»Ὡς ἔμαθον ὅτι ἡ Τερέζα ἐγκατέλιπε τὸ χωρίον ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας, ἐσκέφθητι νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τοῦ κόμητος.

»Ἐπὶ πολὺ ἀντέστην κατ' αὐτῆς τῆς σκέψεως, πρὸς ἣν ἐπὶ τέλους ἐξωκειώθη.

»Ἀπεφάσισα νὰ σας ἴδω: σας εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ, ἄοπλος καὶ ἰκέτης, ἐνώπιον ὧν, κυρία, πρὸ τῆς ὑποίας ὡς ἐχθρὸς μόνον ὄφειλον νὰ παρυσιαζόμεν».

— Ἐννοεῖτε, ἀπήνησεν ἡ Γέμμα, ὅτι ἀδύνατον ὁ κόμης νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου οὕτινος ὁ πατὴρ ἐκρεμάσθη καὶ οὕτινος οἱ θεοὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ κάτεργον.

— Διατί ὄχι, κυρία, ἂν αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος συναίνῃ νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἀδίκως ταῦτα πάντα ἐγένοντο!

— Εἶσθε τρελλός!

— Κυρία κόμησσα, γνωρίζετε τί εἶνε ὄρκος δι' ἓνα ὁρεινόν;

»Λοιπόν, θ' ἀθετήσω τὸν ὄρκον μου.

»Γνωρίζετε τί εἶνε ἐκδικησις διὰ Σικελόν;

»Λοιπόν, θὰ παραιτηθῶ τῆς ἐκδικησεως μου...

»Αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ, τὸ πᾶν νὰ λησμονήσω· μὴ μὲ ἀναγκάσητε νὰ ἐνθυμηθῶ».

— Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί θὰ ἐπράττετε;

— Δὲν θέλω νὰ σκέπτομαι δι' αὐτό.

— Λοιπόν! θὰ λάθωμεν κατὰ συνέπειαν τὰ μέτρα μας.

— Σας ἰκετεύω, κυρία κόμησσα, ἐστὲ εὐμενῆς πρὸς με.

»Πράττω βλέπετε πᾶν ὅ,τι δύναμαι ἵνα μείνω τίμιος ἀνθρώπος.

»Ἀπαξ προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πρίγκηπος ἀπαξ συζευχθεὶς τὴν Τερέζαν, ἐγγυῶμαι δι' ἑμαυτόν...

»Ἄλλως τε δὲν θὰ ἐπιστρέψω πλέον εἰς Βῶσον».

— Ἀδύνατον!

— Κυρία κόμησσα, ἠγαπήσατε!

Ἡ Γέμμα ἐμειδίασε περιφρονητικῶς.

— Θὰ γνωρίζετε λοιπόν τί εἶνε ἡ ζηλοτυπία.

»Δέον νὰ γνωρίζετε τί ὑποφέρει τις ἐξ αὐτῆς καὶ πόσον τὸν παραφέρει.

»Λοιπόν, ἀγαπῶ τὴν Τερέζαν, εἶμαι δι' αὐτὴν ζηλότυπος, αἰσθάνομαι ὅτι θ' ἀπολέσω τὸ λογικόν μου ἂν δὲν τὴν συζευθῶ· καὶ τότε...»

— Καὶ τότε;

— Τότε!... ἀλλοίμονον ἂν ἐνθυμηθῶ τὸν κλωβὸν ὅπου εὐρίσκειται τοῦ πατρός μου ἡ κεφαλὴ, τὸ κάτεργον ἐνθα ζῶσιν οἱ θεοὶ μου, καὶ τὸν τάφον ἐνθα ἡ μήτηρ μου ἀναπαύεται.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν κραυγὴ ἀλλόκοτος, ἣτις ἐφαίνετο οὕσα σύνθημα, ἠκούσθη κάτωθεν τοῦ παραθύρου, καὶ ταυτοχρόνως σχεδὸν ἠκούσθη ὁ ἦχος κωδωνίσκου,

— Ἴδοὺ ὁ πρίγκηψ! ἀνέκραξεν ἡ Γέμμα.

— Ναί, ναί, τὸ γνωρίζω! ἐψιθύρῃσεν ὁ Πασχάλης διὰ φωνῆς ὑποκόφου.

»Ἀλλὰ προτοῦ φθάσῃ μέχρις αὐτῆς τῆς θύρας, ἔχετε ἀκόμη καιρὸν νὰ μοὶ εἴπητε τὸ ναί.

— Σας ἰκετεύω κυρία, παραχωρήσατέ μοι ὅτι ζητῶ.

»Δότε μοι τὴν Τερέζαν, τοποθετήσατέ με παρὰ τῷ πρίγκηπι.

»Ἀφετέ με νὰ διαβῶ, εἶπεν ἐπιτακτικῶς ἡ Γέμμα, προχωροῦσα πρὸς τὴν θύραν.

Ἀλλὰ μακρὰν τοῦ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν αὐτὴν ὁ Βρούνος ὠρμησε πρὸς τὴν θύραν ἣν ἐκλείσει διὰ τοῦ σώρου της.

— Τολμάτε νὰ μ' ἐμποδίζετε; ἐξηκολούθησεν ἡ Γέμμα δράττουσα τὰ σχοινία ἐνὸς κωδωνίσκου. Τρέξατε! βοήθειαν! βοήθειαν!

— Μὴ φωνάζετε, κυρία, εἶπεν ὁ Βρούνος συγχατούμενος ἀκόμη, διότι σας εἶπον ὅτι ἡ πρόθεσίς μου δὲν εἶνε νὰ σας βλάψω.

Δευτέρα κραυγὴ ὁμοία πρὸς τὴν πρώτην ἠκούσθη κάτωθεν τοῦ παραθύρου.

— Καλά, καλά, Ἄλῃ, φρουρεῖς πιστῶς, τέκνον μου, εἶπεν ὁ Βρούνος.

— Ναί, γνωρίζω ὅτι ὁ κόμης φθάνει· ἀκούω τοὺς βηματισμούς του εἰς τὸν διάδρομον.

— Κυρία, κυρία, σὰς ἀπομένει μία στιγμή ἔτι καὶ ὅλα τὰ δεινὰ ὅσα προβλέπω δὲν θὰ λάθωσι χώραν.

— Βοήθειαν! Ροδόλφε! βοήθειαν! ἐκραύγασεν ἡ Γέμμα.

— Δὲν ἔχετε λοιπὸν οὔτε καρδίαν, οὔτε ψυχὴν, οὔτε εὐσπλαχνίαν! Οὔτε διὰ σὰς, οὔτε διὰ τοὺς ἄλλους! εἶπεν ὁ Βροῦνος βυθίζων τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν του εἰς τὴν κόμην του καὶ ἀπενίζων τὴν θύραν, ἣν μεθ' ὀρμῆς ἔσειον.

— Εἶμαι κλειδωμένη, ἐξηκολούθησεν ἡ κόμησσα ἐμφυχουμένη ὀλίγον ἐκ τῆς ἐπερχομένης αὐτῇ ἐπικουρίας, κλειδωμένη μὲ ἀνθρωπον, ὅστις μὲ ἀπειλεῖ. Τρέξατε! Ροδόλφε, τρέξατε, βοήθειαν!...

— Δὲν ἀπειλῶ, ἰκετεύω... ἰκετεύω ἀκόμη... ἀλλ' ἀφοῦ τὸ θέλεις!...

Ὁ Βροῦνος ἐξέβηκε βρυχηθὸν τίγρεως καὶ ὤρμησε πρὸς τὴν Γέμμαν, ἵνα τὴν πνίξῃ ἀναμφιβόλως διὰ τῶν χειρῶν του, διότι, ὡς τὸ εἶχεν εἶπει, ἦτο ἄσπλος.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμήν, θύρα κεκλεισμένη ἐν τῷ βάθει τῆς παστάδος ἠνεψύχθη, πιστολισμὸς ἠκούσθη, ὁ θάλαμος ἐπληρώθη καπνοῦ καὶ ἡ Γέμμα ἐλιποθύμησεν.

Ὅτε συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν, εὐρίσκατο μεταξὺ τῶν χειρῶν τοῦ ἔραστοῦ τῆς.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἀνεζήτουν τι μετὰ φοικῆς ἐντὸς τοῦ θαλάμου.

Καὶ εὐθὺς ὡς ἦτο εἰς θέσιν ν' ἀρθρώσῃ λέξιν, οἱ πρῶτοί τῆς λόγοι ἦσαν:

— Τί ἀπέγεινεν ἐκεῖνος;

— Ἄγνωσ. Φαίνεται ὅτι δὲν τὸν ἐπέτυχα, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ.

«Διότι ἐν ᾧ ἀνερωιχῶμην ἀνωθεν τῆς κλίνης, ἐπήδησε διὰ τοῦ παραθύρου.

»Καὶ ὡς σὲ ἐβλεπον ἀναίσθητον δὲν ἐφρόντισα περὶ ἐκείνου, ἀλλὰ διὰ σέ.

»Φαίνεται ὅτι τὸν ἀπέτυχα, ἐπανέλαθε, περιάγων τὸ βλέμμα του ἀνὰ τὸν θαλάμον· καὶ ἐν τούτοις, περιεργον! οὐδαμῶς διακρίνω τὴν σφαῖραν.

— Διατάξατε νὰ τὸν κυνηγήσουν ἀνέκραξεν ἡ Γέμμα, καὶ φανῆτε ἀπηνῆς, ἀνηλεῆς πρὸς αὐτὸν τὸν ἀνθρωπον, ἄρχον, διότι εἶνε ληστής θελήσας νὰ μὲ δολοφονήσῃ.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα διηρεύνησε ἀνὰ τὴν ἔπαυλιν, ἀνὰ τοὺς κήπους καὶ εἰς τὴν παραλίαν, ἀλλ' εἰς μάτην.

Ὁ Πασχάλης Βροῦνος εἶχε γείνει ἄφαντος.

Τὴν ἐπαύριον ἀνεκάλυψαν ἴχνος αἵματος ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἐξαφανιζόμενον ἐν τῇ θαλάσῃ.

Γ'

Ἄμα τῇ ἡμέρᾳ, αἱ λέμβοι τῶν ἀλιέων ἐξήρχοντο κατὰ τὴν συνήθειάν των τοῦ λιμένος καὶ διεσκορπίζοντο ἀνὰ τὸ πέλαγος.

Μία ἐξ αὐτῶν ἐν τούτοις, ἥς ἐπέβαινον εἰς ἀνὴρ καὶ παιδίον δώδεκα ἢ δεκατεσσάρων ἐτῶν, σταθμεύσασα κατέναντι τῆς Πανόρμου, κατεβίβασε τὸν ἰστόν τῆς ἵνα μείνῃ ἐκεῖ.

Καί, ἐπειδὴ ἡ στάθμευσίς τῆς, ἡκιστα εὐνοϊκὴ πρὸς ἀλιεῖαν, ἠδύνατο νὰ ἡγείρην ὑπονοίας ἐπ' αὐτῆς, τὸ παιδίον ἤσχαλειτο πρὸς ἐπισκευὴν τῶν δικτύων του.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἄνδρα, αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ βάθει τοῦ πλοίου, τὴν κεφαλὴν στηρίζων ἐφ' ἑνὸς τῶν ἄκρων του, καὶ ἐφαίνετο παραδεδομένος εἰς βαθεῖς ρεμβασμούς.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐν τούτοις, ἐλάμβανεν, ὡς ἐκ μηχανικῆς ὀρμῆς κινούμενος, ὕδωρ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐν τῇ δεξιᾷ του παλάμῃ, καὶ ἔχυνεν ἐξ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ του ὤμου ὃν περιέσφιγγεν αἰμόφυρτος ἐπίδεσμος.

Τότε τὸ στόμα του συνεπτύσσετο μετ' ἐκφράσεως τύσον ἀλλοκότου, ὥστε δυσκόλως θὰ διέκρινέ τις ἂν ὁ μορφασμὸς αὐτὸς ἦτο μειδίωμα ἢ τριγμὸς ὀδόντων.

Ὁ ἀνὴρ αὐτὸς ἦτο ὁ Πασχάλης Βροῦνος, καὶ τὸ παιδίον,

ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὄποιον, κάτωθεν τοῦ παραθύρου φυλάττον, τῷ εἶχε ὤσει δις, διὰ κραυγῆς τινος τὸ σύνθημα τῆς φυγῆς.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἠδύνατό τις ν' ἀνεγνώριζε τὸ παιδίον ὡς τέκνον κλιμάτων θερμότερων ἐκείνου ἐνθα διαδραματίζονται τὰ συμβάντα ἄτινα ἀφηγοῦμεθα.

Τῶνόντι, τὸ παιδίον αὐτὸ εἶχε γεννηθῆ εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἰδοὺ τίνι τρόπῳ ὁ Βροῦνος καὶ αὐτὸ εἶχον συναντηθῆ.

Πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους πειραταὶ ἀλγερίνοι, γνωρίζοντες ὅτι ὁ πρίγκηψ τοῦ Μογαδά Πατέρου, εἰς τῶν πλουσιωτέρων τῆς Σικελίας ἀρχόντων, ἐπέστρεφεν ἐκ περιοδείας του ἀπὸ Παντελλαρίας εἰς τὴν Κατάνην, συνοδευόμενος ὑπὸ δώδεκάδους μόνον ἀνδρῶν τῆς ἀκολουθίας του, ἀπεβιάσθησαν ὀπίσθεν τῆς νήσου Πόρρι, δύο περίπου μίλλια ἀπεχούσης τῆς ἀκτῆς.

Τὸ πλοῖον τοῦ πρίγκηπος, ὡς οἱ πειραταὶ τὸ εἶχον προΐδει, διέβη μεταξὺ τῆς νήσου καὶ τῆς ἀκτῆς.

Ἄλλὰ καθ' ἣν στιγμήν τὸ εἶδον φθάνον εἰς τὸ στενόν, ἐξῆλθον μὲ τρεῖς λέμβους ἀπὸ τοῦ μικροῦ λιμένος ἐνθα ἦσαν κεκρυμμένοι καὶ προὐχώρησαν ἵνα ἀποκλείσωσι τὴν διαβάσιν εἰς τοῦ πρίγκηπος τὸ πλοῖον.

Ἐκεῖνος διέταξε πάραυτα νὰ προσεγγίσωσιν εἰς τὴν ξηράν, καὶ ἐξώκειλεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Φουγάλλου.

Ὡς εἰς τὸ μέρος ἐνθα προσήραξε τὸ πλοῖον τὸ ὕδωρ εἶχε μόλις τριῶν ποδῶν ὕψος, ὁ πρίγκηψ καὶ ἡ ἀκολουθία του ἐπήδησαν εἰς τὴν θαλάσσαν, κρατοῦντες τὰ ὄπλα των ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των, καὶ ἐλπίζοντες ὅτι θὰ ἔφθανον εἰς τὸ χωρίον ὅπερ ἐβλεπον ὑψούμενον ἡμίσειαν περίπου λεύγαν ἐν μέσῳ τῶν γαιῶν, χωρὶς ν' ἀναγκασθῶσι νὰ κάμωσι χρῆσιν αὐτῶν.

Ἄλλὰ μόλις εἶχον ἀποβιασθῆ, καὶ ἑτέρα ὄμας πειρατῶν οἴτινες, προβλέποντες τὰ διατρέξαντα, εἶχον διαβῆ διὰ μιᾶς λέμβου τὸν Βουραϊδῶνα, ἐξῆλθον τῶν καλαμώνων ἐν μέσῳ τῶν ὄποιων ὁ παταμὸς ρεῖει, καὶ ἀπέκοψαν καὶ αὐτοὶ τὴν πορείαν τοῦ πρίγκηπος.

Ἡ μάχη πάραυτα συνήφθη.

Ἄλλ' ἐνῶ οἱ σωματοφύλακες τοῦ πρίγκηπος ἐπάλαμον πρὸς τὴν πρώτην αὐτὴν ὄμαδα, ἡ δευτέρα ἐπέδραμε, καὶ πάσης ἀντιστάσεως καθισταμένης προσδῆλως ματαιίας, ὁ πρίγκηψ παρεδόθη, καὶ ὑπεσχέθη λύτρα δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀκολουθίαν του ὅλην.

Καθ' ἣν στιγμήν οἱ αἰχμαλῶτοι κατέθετον τὰ ὄπλα των, ἄθροισμα χωρικῶν ἐθεάθησαν προσερχόμενοι εἰς ἐπικουρίαν μὲ ὄπλα καὶ πυρσοῦς.

Οἱ πειραταὶ, κύριοι τοῦ ἀτόμου τοῦ πρίγκηπος, καὶ ἐπιτυχόντες συνεπῶς τὸν σκοπὸν ὃν ἐπόθουν, δὲν περιέμενον τοὺς νεωστὶ προσερχομένους, καὶ μετὰ τσαυτῆς ταχύτητος ἐπέβησαν τῶν πλοικαρίων των ὥστε ἀφῆκαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τρεῖς ἀνθρώπους τῆς συνοδείας των, οὓς ἐνόμιζον νεκρούς ἢ θανασίμως πληγωμένους.

Μεταξὺ τῶν οὕτω προσδραμόντων συγκατελέγετο ὁ Πασχάλης Βροῦνος, ὃν ὁ πλάνος βίος του ἦγεν ἀορίστως ὅτε πρὸς τὸ ἐν μέρος, ὅτε πρὸς τὸ ἄλλο, καὶ ὃν τὸ ἀνήσυχόν του πνεῦμα ὄθει εἰς πᾶν ὁμοίου εἶδους περιπετειῶδες συμβᾶν.

Φθάσαντες ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐνθα ἡ μάχη διεδραματίσθη, οἱ χωρικοὶ εὗρον ἕνα θεράποντα τοῦ πρίγκηπος Πατέρου νεκρόν, ἕτερον ἐλαφρῶς πληγωμένον εἰς τὸν μηρὸν, καὶ τρεῖς πειρατὰς πλέοντας ἐν τῷ ἰδίῳ των αἵματι, ἀλλ' ἀναπνέοντας ἔτι.

Δύο τυρκεσμοὶ ἀπετελείωσαν πάραυτα ἕνα ἕκαστον τούτων, καὶ διὰ μιᾶς βολῆς πιστολίου θ' ἀπεστέλλετο καὶ ὁ τρίτος πρὸς συνάντησιν τῶν συντρόφων του, ὅποτε ὁ Βροῦνος, παρατηρήσας αὐτὸν ὅτι ἦτο παιδίον, ἀπέστρεψε τὸν βραχίονα τὸν μέλλοντα νὰ τὸν πυροβολήσῃ, καὶ ἐδῆλωσεν ὅτι ἀνελάμβανε τὸν τραυματίαν ὑπὸ τὴν προστασίαν του.

Διαμαρτυραὶ τινὲς ἠγέρθησαν ἐπὶ τῆς εὐσπλαγγίας αὐτῆς ἥτις ἐφαίνετο ἄκαιρος.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Βρούνος ἐλεγέ τι, ὑπεστήριζεν ὅ,τι ἔλεγεν.

Ἐγέμισε λοιπὸν τὴν καρδίαν του, ἐκήρυξεν ὅ,τι θά ἐτίναζεν εἰς τὸν ἀέρα τὸν ἐγκέφαλον τοῦ πρώτου ὅστις θά προσήρχετο νὰ ἔθετε χεῖρα κατὰ τοῦ προσπατευομένου του.

Καί, ἐπειδὴ τὸν ἐγνώριζον ἰκανὸν νὰ ἐκτελεῖ αὐτοστιγμῆι ὅ,τι ἠπέλει, τὸν ἀφῆκαν νὰ λάβῃ εἰς χεῖράς του τὸ παιδίον καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ μετ' αὐτοῦ.

Ὁ Βρούνος ἐπορεύθη πάραυτα πρὸς τὴν ἀκτὴν, εἰσῆλθεν ἐντὸς λέμβου, μετ' ἧς ἔκαμνε συνήθως τὰς περιπετειώδεις του πορείας, καὶ ἦτις τόσον καλῶς ἐφαίνετο ὑπακούουσα εἰς τὸν κύριόν της ὡς ἵππος εἰς τὸν ἵππέα του, ἀνεπέταξε τὸ ἴστιόν της καὶ κατυθύθη πρὸς τὸ ἀκρωτήριο τῆς Μεγάλης Ἀλίγας.

Μόλις ἰδὼν ὅτι ἡ λέμβος διέτρεχε τὴν πορείαν της, καὶ ὅτι δὲν εἶχεν ἀνάγκην τοῦ πηδαλιούχου της, ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του πρὸς τὸν τραυματίαν του, ὅστις ἔμνε πάντοτε λιπόθυμος.

Παρεμέρισε τὸ λευκὸν βουρνούζιον ἐν τῷ ῥοίῳ ἦτο τετυλιγμένος, τῷ ἀπέσπασε τὴν ζώνην ἀφ' ἧς ἀκόμη ἐκρέματο τὸ ὑαταγάνιον του, καὶ διέκρινεν ὑπὸ τὰς τελευταίας ἀναλαμπάς τοῦ ὄντος ἡλίου ὅτι ἡ σφαῖρα τὸν εἶχε πληξεί ὀλίγον κατωτέρω τοῦ δεξιοῦ ἰσχίου, καὶ εἶχεν ἐξέλθει πλησίον τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

Τὸ τραῦμα ἦτο κινδυνῶδες, ἀλλ' οὐχὶ θανάσιμον.

Ἡ αὔρα τῆς ἐσπέρας, ἡ ὀρόσος ἦν παρήγαγε τὸ θαλάσσιον ὕδωρ δι' οὗ ὁ Βρούνος ἐπλυνε τὴν πληγὴν ἔκαμνον τὸ παιδίον νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτό.

Ἀπήγγειλε, δίχως ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς, λέξεις τινὰς ἐν ἀγνώστῳ διαλέκτῳ.

Ἄλλ' ὁ Βρούνος, γνωρίζων ὅτι τὸ σύνθημα ἀποτελεσμα τραύματος διὰ σφαίρας εἶναι ἡ πρόκλησις σφοδρῆς δίψης, ἐμάντευσε ὅτι τὸ παιδίον ἐζήτηε ἵνα πῖνῃ καὶ προσήγγισε πρὸς τὰ χεῖλη του δοχεῖον πλήρες ὕδατος.

Τὸ παιδίον ἔπιεν ἀπληστός, ἐξέβαλεν ἀνάρθρους τινὰς γογγυσμούς, καὶ ἐπανεπέσει ἐν τῇ λιποθυμίᾳ του. Ὁ Πασχάλης τὸ ἐτοποθέτησε ὅσον ἀπαλώτερον ἠδυνήθη ἐντὸς τῆς λέμβου του, καὶ ἀφήσας τὸ τραῦμα εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα ἐκτεθειμένον, ἐξηκολούθει πιέζων, ἀνὰ πᾶν διάστημα πέντε λεπτῶν, τὸ διάβροχον ἐξ ὕδατος θαλασίου μανδύλιόν του, φάρμακον θεωρούμενον παρὰ τῶν ναυτικῶν τελεσφόρον διὰ πᾶν οἰονδήποτε τραῦμα.

Περὶ τὴν ὥραν τοῦ ἐσπερινοῦ, οἱ ταξειδιῶται μὲς εὐρέθησαν πρὸ τοῦ στομίου τῆς Ραγούσης.

Ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἐξ Ἀφρικῆς.

Ὁ Βρούνος λοιπὸν ἄνευ πολλοῦ κόπου εἰσῆλθεν εἰς τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ, καὶ τρεῖς μετέπειτα ὥρας, ἀφίνων τὴν Μοδικὴν πρὸς δεξιᾶ, διέβαινον ὑπὸ τὴν γέφυραν τὴν ἐρριμένην ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ τὸ Νότον εἰς Κιαραμόντην.

Ἡμίσειαν ἀκόμη λεῦγαν διήνυσεν οὕτω.

Ἄλλὰ τότε, τοῦ ποταμοῦ μὴ ὄντος πλέον πλωτοῦ, ἔσυρε τὴν λέμβον του μεταξὺ τῶν ροδοδαφνῶν καὶ παπύρων τῶν περιθαλλόντων τὴν ἀκτὴν, καὶ ἀναλαθὼν εἰς τοὺς βραχίονας του τὸ παιδίον, τὸ ἀπεκόμισε διὰ μέσου τῶν γαιῶν.

Μετ' οὗ πολὺ εὐρίσκατο πρὸ τῆς εἰσόδου κοιλάδος ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐβυθίσθη, καὶ δὲν ἤργησε νὰ εὕρῃ πρὸς δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ της τὸ ὄρος τὸ κοπτόμενον ἀποτόμως οἰκὴν τείχους, καὶ ἔχον κοιλάδα κατ' ἀποστάσεις ἐσακμμένα, διότι ἐν αὐτῇ τῇ κοιλάδι σώζονται τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας χόφρας τῶν Τρωγλοῦτῶν, τῶν πρώτων τούτων κατοικῶν τῆς νήσου οὗς ἐξεπολίτισαν αἱ ἑλληνικαὶ ἀπαικίαι.

Ὁ Βρούνος εἰσῆλθεν εἰς ἐν τῶν σπηλαίων αὐτῶν, τὸ ὁποῖον διὰ κλιμακῶς συνεκοινωνεῖ πρὸς ὄροφον ὑψηλότερον, πρὸς ὃν μία μόνη τετραγῶνος ὀπή, ἐν σχήματι παρχθύρου, παρεῖχεν ἀέρα.

Κλίνη καλαμίνη ὑπῆρχεν ἐν τινὶ γωνίᾳ, ἐξήπλωσεν ἐπ'

αὐτῆς τὸ βουρνούζιον τοῦ παιδός, ὃν ἐξήπλωσεν ἄνωθεν αὐτοῦ.

Εἶτα, καταβάς πάλιν ἵνα ἀνάψῃ πῦρ ἀνήλθε μετ' οὗ πολὺ μὲ κλάδον ἐξ ἐλάτου φλέγοντα, ὃν προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ τοίχου καὶ, καθήσας ἐπὶ τοῦ λίθου, πλησίον τῆς κλίνης τοῦ τραυματίου, τὸν περιέμενε νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτόν.

Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ὁ Βρούνος ἐπεσκέπτετο αὐτὸ τὸ κρησφύγετον.

Πολλάκις, ἐν τοῖς ἀσκόποις ταξειδίαις, ἅτινα ἐπεχειρεῖ ἀνὰ τὴν Σικελίαν, πρὸς διασκέδασιν τοῦ μονήρους βίου του, πρὸς γαλήνην τοῦ πνεύματός του καὶ ἀποσόβησιν τῶν κακῶν πνευμάτων ἀπ' αὐτοῦ, εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν κοιλάδα αὐτὴν καὶ κατοικήσει τὸ ἀπὸ τρισχιλίων ἡδὴ ἐτῶν σκαφὲν διαίτημα ἐκεῖνο.

Ἐκεῖ, παρεδίδοτο εἰς τοὺς ἀρίστους του καὶ ἀσυναρτήτους ρεμβασμούς, τοὺς συνήθεις εἰς ἀνθρώπους εὐφραντάστους πλὴν ἀπείρους ἐπιστήμης.

Ἐγνώριζεν ὅτι γενεὰ ἐκλιπούσα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, εἶχε, κατὰ λίαν μεμακρυσμένην ἐποχὴν, ἀνασκάψει τὰ κρησφύγετα ἐκεῖνα καὶ, πιστὸς εἰς τὰς δεισιδαιμονίας τοῦ λαοῦ, ἐπίστευεν, ὡς ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἦσαν γόητες.

Ἐν τέλει, ἡ πρόληψις αὐτῆ, ἀντὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ τῶν ἐπιφύτων ἐκείνων μερῶν, τὸν εἴλκυεν ἀκαταμαχῆτως.

Εἶχεν ἐν τῇ νεότητί του ἀκούσει τὰς ἀφηγήσεις παντοίων ἱστοριῶν περὶ μαγευμένων ὄντων, ἀνθρώπων ἀτρώτων, ἀράτων ταξειδιῶτων, καὶ ἡ ψυχὴ του, ἀφοβος καὶ ἀπληστός ἐπιζητούσα τὰ θαυμάσια, ἐν μόνον ἐπόθει, τὸ νὰ συνήντα ὑποκειμένον τι οἰονδήποτε γόητα, μάγον ἢ δαίμονα, ὅστις διὰ καταχθιστῶν συνθήκης, νὰ τῷ ἐχορήγῃ, δύναμιν ὑπεράνθρωπον, καθιστώσαν αὐτὸν ὑπέροχον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλὰ μᾶλλον πάντοτε εἶχεν ἐπικαλεσθῆ τὰς σκιάς τῶν ἀρχαίων κατοικῶν τῆς κοιλάδος τῆς Μοδικῆς.

Οὐδὲμία ἐμφάνησις ἀνταπεκρίθη ποτὲ εἰς τοὺς πόθους του, καὶ ὁ Πασχάλης Βρούνος εἶχεν ἀπομείνει, πρὸς ἄκραν ἀπογοήτευσίν του, ἄνθρωπος ὡς οἱ λοιποὶ.

Εἶχεν, ἐν τούτοις, ἐπὶ πλέον τὴν ρώμην καὶ τὴν δεξιότητα, ἅτινα ὀλίγοι ὄρειοὶ κατεῖχον εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ τοὺς καθίστα ἀξίους συγκρίσεως πρὸς ἐκεῖνον.

Ἀπὸ μίας περιπτου ὥρας ὁ Βρούνος ἐρέμβαζεν οὕτω πλησίον τοῦ νεαροῦ τοῦ τραυματίου, ὅτε ὁ τελευταῖος οὕτως ἐξῆλθε τῆς ληθαργικῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ἦτο βεθυθισμένος.

Ἦνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, ἠτένισε τριγύρω μετ' ἀλλοφροσύνης, καὶ ἐσταμάτησε τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ βλέμματος τοῦ σωτήρός του, ἀλλὰ δίχως ἐτι νὰ γνωρίζῃ ἂν ἐν ἐκείνῳ ἔβλεπε φίλον ἢ ἐχθρόν.

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῆν, καὶ ἐξ ἀορίστου ἐνστίχτου ἀμύνης, τὸ παιδίον ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ζώνην ἵνα ἀναζητήσῃ τὸ πιστόν του ὑαταγάνιον.

Ἄλλὰ μὴ ἀνευρών αὐτὸ ἐκεῖ, ἐξέβαλε στεναγμόν.

— Ὑποφέρεῖς; ἠρώτησεν ὁ Βρούνος, κάμων χρῆσιν, ἵνα ἐννοθῇ παρ' αὐτοῦ, τῆς ἐλευθερίου ἐκείνης γλώσσης ἧτις εἶνε τὸ παγκόσμιον ἰδίωμα τῶν παραλίω τῆς Μεσογείου, ἀπὸ Μασσαλίας μέχρις Ἀλεξανδρείας, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρις Ἀλγερίου, καὶ τῇ βοθηταί τῆς ὁποίας ὕναται τις νὰ περιέλθῃ ὅλας τὰς παλαιὰς ἡπείρους.

— Ποῖος εἶσαι; εἶπεν εἰς ἀπαντησὶν τὸ παιδίον.

— Φίλος.

— Δὲν εἶμαι λοιπὸν δεσμώτης;

— Ὅχι.

— Τότε, πῶς εὐρίσκαμαι ἐδῶ;

Ὁ Πασχάλης τῷ ἀφηγήθη τὰ πάντα.

Τὸ παιδίον ἠκροάσθη αὐτοῦ μετὰ προσοχῆς.

Ὅτε ἡ ἀφηγήσις ἐπερατώθη, τὸ παιδίον ἠτένισε τὸν Βρούνον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ μὲ τόνον βαθείας εὐγνωμοσύνης:

— Τότε, τῷ εἶπεν, ἀφοῦ μοῦ ἔσωσες τὴν ζωὴν, θέλεις λοιπὸν νὰ ἦσαι ὁ πατὴρ μου;

— Ναί, εἶπεν ὁ Βροῦνος, τὸ θέλω.

— Πάτερ, εἶπεν ὁ τραυματίας, ὁ υἱός σου ὀνομάζεται Ἄλῃς· καὶ σὺ πῶς ὀνομάζεσαι;

— Πασχάλης Βροῦνος.

— Ὁ Ἄλλῃς νὰ σὲ προστατεύῃ! εἶπε τὸ παιδίον.

— Θέλεις τίποτε;

— Ναί, νερόν διψῶ.

Ὁ Πασχάλης ἔλαβε πήλινον κύπελλον κεκρυμμένον ἐν τινι κοιλωματι τοῦ βράχου, καὶ κατέβη ν' ἀντλήσῃ ὕδωρ ἀπὸ πηγῆς ἣτις ἔρρεε πλησίον τῆς οἰκίας.

Ἐπανελθὼν, ἔρριψε βλέμμα εἰς τὸ ὑαταγάνιον, καὶ εἶδεν ὅτι τὸ παιδίον οὐδὲ νὰ τὸ μετακινήσῃ κἄν τῆς θέσεώς του ἐσκέφθη.

Ὁ Ἄλῃς ἔλαβεν ἀπληστώως τὸ κύπελλον καὶ τὸ ἐκένωσε διὰ μιξ.

— Ὁ Ἄλλῃς νὰ σοὶ διδῇ τόσους χρόνους εὐτυχίας ὅσαι σταγόνες ὕδατος ἦσαν μέσα ἐδῶ, εἶπεν ὁ Ἄλῃς ἀποδίδων αὐτῷ τὸ κύπελλον.

— Εἶσαι ἀγαθὸν πλάσμα, ἐψιθύρισε ὁ Βροῦνος. Φρόντισον ταχέως νὰ θεραπευθῆς, καὶ ἅμα γίνῃς κλά, θὰ δυναθῆς νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν Ἀφρικὴν.

Τὸ παιδίον ἐθεραπεύθη καὶ ἀπέμεινε εἰς Σικελίαν, διότι τοιαύτην εἶχε συλλάβει πρὸς τὸν Βροῦνον φίλιαν, ὥστε ἠθέλησε μηδέποτε ν' ἀποχωρισθῇ ἐκείνου.

Ἐκτοτε, ἀπέμεινε ἀχώριστος ἀπ' ἐκείνου, συνοδεύων αὐτὸν εἰς τὰς ἐπὶ τῶν ὁρέων θήρας του, βοηθῶν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἐλκύῃ τὴν λέμβον του ἐν τῷ πελάγει, καὶ ἔτοιμος νὰ ἐφορευέτο ἐφ' ἐνὶ νεύματι ἐκείνου ὅν ἀπεκάλει πατέρα του.

Τὴν προτεραιάν, τὸν εἶχε συνοδεύσει εἰς τὴν ἑπαυλιν τοῦ πρίγκηπος Καρίνης.

Τὸν περιέμενε ὑποκάτω τῶν παραθύρων κατὰ τὴν μετὰ τῆς Γέμμιας συνέντευξίν του, καὶ αὐτὸς ἦτο ὁ ἐκβαλὼν τὸ διπλῶν σύνθημα τῆς φυγῆς, τὴν πρώτην φοράν, ὅτε ὁ πρίγκηψ εἶχε σημάζει εἰς τὸ κιγκλιδωτόν, καὶ τὴν δευτέραν, ὅτε εἶχεν εἰσέλθει ἐν τῷ πύργῳ.

Ἡτοιμάζετο καὶ ὁ ἴδιος ν' ἀνερριχάτο μέχρι τοῦ θαλάμου πρὸς παροχὴν συνδρομῆς, ἐν ἀνάγκῃ, ὅτε εἶδε τὸν Βροῦνον ὁρμῶντα ἔξω ἀπὸ τοῦ παραθύρου.

Τὸν ἠκολούθησεν ἐν τῇ φυγῇ του.

Ἀμφότεροι ἔφθασαν εἰς τὴν παραλίαν, ἐρρίφθησαν εἰς τὸ ἀναμένον αὐτοὺς πλοιάριόν των, καὶ μὴ δυνάμενοι ὡς ἐκ τῆς νυκτὸς ν' ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος δίχως νὰ ἐγείρωσιν ὑπονοίας, ἠρκέστησαν ν' ἀναμιχθῶσι μεταξὺ τῶν λέμβων τῶν ἀλιῶν οἵτινες περιέμενον τὴν χαρυγὴν ἵνα ἐξέλθωσι τοῦ λιμένος.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς αὐτῆς, ὁ Ἄλῃς ἐπεδαψιλευσεν, αὐτὸς ἦδη, πρὸς τὸν Πασχάλην, τὰς φροντίδας, ἃς παρ' ἐκείνου εἶχε λάβει ἐν παρομοίᾳ περιστάσει, διότι ὁ πρίγκηψ Καρίνης εἶχε σκοπεύσει ἐπιτυχῶς, καὶ ἡ σφαῖρα ἦν μάτην ἀνεζήτηε ἐπὶ τῶν ἐπιστροφῶν τῶν τοίχων, εἶχε σχεδὸν διαπεράσει τὸν ὄμιον τοῦ Βροῦνου.

Καὶ μέχρι τοιοῦτου σημείου ὥστε ἤρκεσεν ὁ Ἄλῃς νὰ κάμῃ ἐλαφρὰν τομὴν μὲ τὸ ὑαταγάνιον του ἵνα τὴν ἐκβάλῃ ἀπὸ τοῦ ἀντιθέτου μέρους.

Ταῦτα πάντα συνέβησαν χωρὶς ὁ Βροῦνος τὴν ἐλαχίστην νὰ δεῖξῃ ἐπ' αὐτῶν προσοχὴν, καὶ ἡ μόνη προσοχὴ ἧς ἤξιον τὸ τραῦμά του ἦτο, ὡς εἶδόμεν τὸ νὰ διαβρέχῃ αὐτὸ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ θαλασσίου ὕδατος, ἐνῶ τὸ παιδίον προσεποιεῖτο ὅτι ἐπεδιώρθου τὰ δίκτυά του.

— Πάτερ, εἶπεν αἰφνης ὁ Ἄλῃς, διακόπτων τὴν πλαστήν του ἐνασχόλησιν, παρατήρησον λοιπὸν πρὸς τὴν ξηράν!

— Τί εἶνε;

— Μία συνάθροισις ἀνθρώπων.

— Εἰς ποῖον μέρος;

— Κάτω ἐκεῖ, πρὸς τὸν ὄρομον τῆς ἐκκλησίας.

Τῷ ὄντι, συνοδεία πολυάνθρωπος ἠκολούθει τὴν ἐλικροειδῆ ὁδὸν διὰ τῆς ὑποίας φθάνει τις πρὸς τὸ ἅγιον ὄρος.

Ὁ Βροῦνος ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦτο νυμφικὴ συνοδεία βαίνουσα πρὸς τὸν ναῖσκον τῆς ἁγίας Ροζαλίας.

— Ἄφες τὰ δίκτυα, καὶ κωπηλάτει ταχέως, ἀνέκραζεν ἀνορθούμενος ὅλος.

Τὸ παιδίον ὑπήκουσεν.

Ἐδράζε τὰς κώπας, καὶ ἡ μικρὰ λέμβος ἐφάνη ἵπταμένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζον πρὸς τὴν ἀκτὴν, ἡ ὄψις τοῦ Βροῦνου προσελάμβανεν ἑκφρασιν φοβερωτέραν.

Ἐπὶ τέλους, ὅτε πλέον δὲν ἀπεῖχον εἰμὴ ἡμισυ περίπου μίλιον:

— Εἶνε ἡ Τερέζα! ἀνέκραξε μὲ τόνον ἀπελπισίας ὅν ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις.

» Ἐπέσπευσαν τὴν τελετήν.

» Δὲν ἠθέλησαν νὰ περιμένουν τὴν κυριακὴν, ἐροθήθησαν μὴ τὴν ἤρπαζον! . . .

» Μάρτυς μου ὁ Θεὸς ὅτι ἔπραξα πᾶν τὸ δυνατόν ἵνα τὸ πρᾶγμα ἐτελείωνε καλῶς . . .

» Ἐκεῖνοι δὲν ἠθέλησαν συμφορὰ των!»

Εἰς τὰς λέξεις αὐτάς, ὁ Βροῦνος, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἄλῃς, ὕψωσε τὸν ἴσθον τῆς μικρᾶς λέμβου ἣτις, κάμπτουσα τὸ ὄρος Πελλεγγρίνον, ἐξηφρανίσθη μετὰ δύο ὥρας ὀπισθεν τοῦ ἀκρωτηρίου Γάλλου.

Δ'.

Ὁ Πασχάλης δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ.

Ἡ κόμησσα, φοβουμένη κίνημά τι ἐκ μέρους τοῦ Βροῦνου, εἶχεν ἐπισπεύει κατὰ τρεῖς ἡμέρας τὴν τέλεισιν τοῦ γάμου, δίχως οὐδὲν νὰ εἶπῃ εἰς τὴν Τερέζαν περὶ τῆς λαβούσης χώραν συνεντεύξεως μετὰ τοῦ ἐραστοῦ τῆς.

Καὶ, ἐξ ἰδιαζούσης εὐλαθείας, τὸ ζεύγος εἶχεν ἐκλέξει διὰ τὴν τέλεισιν τοῦ μυστηρίου, τὸ ἐξωκλήσιον τῆς ἁγίας Ροζαλίας τῆς προστάτιδος τῆς Πανόρμου.

Εἶνε ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς Πανόρμου, πόλεως ὅλως παραδεδομένης εἰς τὸν ἔρωτα, καὶ ἡ ἀφιέρωσις τῆς ἐτι αὐτῆ ὑπὸ τὴν προστασίαν ἁγίας νεαρᾶς καὶ εὐειδοῦς.

Ἡ ἁγία Ροζαλία εἶνε διὰ τὴν Πανόρμον, ὅτι ὁ ἄγιος Ἰανουάριος διὰ τὴν Νεάπολιν, ἡ πανίσχυρος δότειρα τῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν.

Ἄλλ' ἡ ἁγία Ροζαλία πλεονεκτεῖ ἐτι τοῦ ἁγίου Ἰανουαρίου ὡς οὕσα καταγωγῆς γαλλικῆς καὶ βασιλικῆς, καὶ εἶνε κατ' εὐθειαν ἀπόγονος τοῦ Καρλομάνου, πρᾶγμα πιστοποιούμενον ἀπὸ τὸ γενεαλογικὸν τῆς δένδρον, τὸ ἐξωγραφημένον ὑπεράνω τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τοῦ ἐξωκλήσιου· δένδρον οὕτινος ὁ κορμὸς προβάλλει ἀπὸ τοῦ στήθους τοῦ νικητοῦ τοῦ Οὐίτικινδ, καὶ ἀφοῦ διακρίεται εἰς πολυπληθεῖς κλάδους, συνενῶ αὐτοὺς ἐπὶ κορυφῆς, ἵνα δώσῃ γέννησιν εἰς τὸν πρίγκηπα Σινεβάλδον πατέρα τῆς ἁγίας Ροζαλίας.

Ἄλλ' ὅλη τῆς καταγωγῆς τῆς ἡ εὐγένεια, τοῦ οἴκου τῆς τᾶ πλούτη ἡ ἀτομικὴ τῆς καλλονῆ, οὐδὲν ἴσχυσαν ἐπὶ τῆς νεαρᾶς πρίγκηπισσης.

Ἐγκατέλιπε δεκαοκταετίς τὴν αὐλὴν τοῦ Ρογήρου, καὶ, ἐλυομένη πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον, ἐγένετο αἰφνης ἄφαντος χωρὶς οὐδεὶς νὰ γνωρίζῃ περὶ τῆς τύχης τῆς, καὶ μετὰ θάνατον μόνον τὴν ἐπανεῦρον, ὠραίαν καὶ ὁροσερὰν ὡσεὶ ἀκόμη ἐζῆ, ἐν τῷ σπηλαίῳ τὸ ὅποιον εἶχεν ἐκλέξει ὡς ἄσυλόν τῆς, καὶ ἐν τῇ στάσει αὐτῇ ἐν ἣ εἶχεν ἀποκοιμηθῆ τὸν ἀγνὸν καὶ γαλήνιον ὕπνον τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Κυρίου.

Τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἦτο ἐσκαμμένον ἐν τινι πλευρᾷ τοῦ ἀρχαίου ὄρους Ἐβίτης, τοῦ τόσον διασήμου κατὰ τοὺς Καρχηδονικοὺς πολέμους διὰ τὰς ἀπορρήτους θέσεις ἃς παρέσχεν εἰς τοὺς Καρχηδονίους.

[Ἐπετα. συνέχεια].

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ὁ μείζων βωμός, ἐὰν θελήσῃ τις νὰ τὸν περιγράψῃ λεπτομερῶς, θὰ ἀπῆντι τόσον χρόνον, ὅσον ὀλόκληρος ἡ ἐκκλησία. Ἐἶνε μία ἐκκλησία, εἶνε σωρεία στυλίσκων, ἀγαλματιῶν, φυλωμάτων, ποικίλων κοσμημάτων, ἅτινα ἀνακύπτουσιν ἐκ πάσης γωνίας, ἀνυψοῦνται ὑπερῶν τῶν περιστυλίων, διολισθύνουσι περίξ τῶν σηκῶν, ὑποστηρίζονται ἀλληλοδιαδόχως, συμπλέκονται, κρύπτονται, παρουσιάζοντα παντοῦ διάφορα σχήματα, καὶ συμπλέγματα, καὶ καλλωπίσματα, καὶ πᾶν εἶδος τεχνητῆς κομψότητος, παρεχούσης ἐν τῷ συνόλῳ μεγαλοπρεπῆ ὄψιν, πλήρη εὐγενείας καὶ χάριτος.

Ἀπέναντι τοῦ μείζονος βωμοῦ κεῖται τὸ χοροστάσιον, διηρημένον εἰς τρεῖς σειρὰς ἑδρῶν. θαυμασίως γεγλυμμένων ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τῆς Βουργονίας καὶ τοῦ Βερρουγινέτου, μετ' ἀναγλύφων παριστόντων συμβάντα ἱστορικά, ἀλληγορικά, ἱερὰ καὶ θεωρουμένων ὡς τὰ μᾶλλον ἐξοχὰ μνημεῖα τῆς τέχνης.

Ἐν τῷ μέσῳ, ἐν σχήματι θρόνου, κεῖται ἡ καθέδρα τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Πέριξ, κύκλος τεραστίων στύλων ἐξ ἰάσπιδος. Ἐπὶ τῶν περιστυλίων, κολοσσιὰ ἀγάλματα ἐξ ἀλαβάστρου. Εἰς τὰς δύο πλευράς, ὑπερμεγέθεισι ἀμβωνες ἐξ ὀρειχάλκου καὶ οὐο μέγιστα ὄργανα, τὸ ἐν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, ἐκ τῶν ὁποίων νομίζεις ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ἐκχυθῇ χεῖμαρρος μουσικῶν φθόγγων, ἱκανῶν νὰ διατάσῃσι τοὺς θλόους.

Ἡ εὐχαρίστησις τοῦ θαυμαστοῦ εἰς τὰς μεγάλας ταύτας μητροπόλεις, διαταράσσεται πάντοτε σχεδὸν ὑπὸ τῶν ὄχληρῶν ξεναγῶν, οἵτινες θέλουσιν καὶ καλὰ νὰ σὰς κάμουν νὰ ἀπολαύσετε ὅπως αὐτοὶ ἐννοοῦν. Καὶ κατὰ δυστυχίαν ἐπέισθη ὅτι οἱ Ἰσπανοὶ ξεναγοὶ εἶνε οἱ πλέον ἰσχυρογνώμονες τοῦ εἶδους τούτου. Ὅταν τις τούτων συλλάβῃ τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ διέλθετε τὴν ἡμέραν μαζῇ του, τετέλεστα. Εἰμπορεῖτε νὰ σείετε τοὺς ὄμους, νὰ μὴ ἀπαντᾶτε, νὰ τὸν ἀφίνετε νὰ λέγῃ ἀδιαικόπως χωρὶς κἄν νὰ στρέψετε τὸ πρόσωπόν σας, νὰ περιφέρεσθε διὰ λογαριασμόν σας ὡς νὰ μὴ τὸν εἶχετε ἰδῆ, εἰς μάτην. Εἰς μίαν στιγμὴν ἐνθαυσιασμοῦ, ἔμπροσθεν μιᾶς εἰκόνας ἢ ἐνός ἀγάλματος, σὰς ἔφυγε μία λέξις, μία κίνησις, ἐν μειδιάματι, εἶνε ἀρκετόν. Ἐπίσθητε, εἴσθε ἰδιόκως του, εἴσθε αἰχμαλώτως τῆς ἀδιαλλάκτου ταύτης ἀνθρωπίνης *pieuvre*, ἧτις, ὡς ἐκείνη, τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ, δὲν ἐγκαταλείπει τὸ θῦμα εἰμὴ ὅταν τῆς ἀποκόψῃ τὴν κεφαλὴν.

Ἐνῷ παρετήρουν τὰ ἀγάλματα τοῦ Χοροστασίου, εἶδον μὲ τὴν ἄκραν τοῦ ὀφθαλμοῦ μίαν τῶν *pieuvres* τούτων, ἐν ζωρῶμένον γερόντιον, πλησιαζόν με μὲ βραχὺ βῆμα, λοξῶς, ὡς δολοφόνος, προσβλέπων με ὡς νὰ ἔλεγε: «καλὰ σὲ ἔχω». Ἐγὼ ἐξηκολούθουν νὰ θεωρῶ τὰ ἀγάλματα, ὁ γέρον μὲ ἐπλησίασε καὶ ἤρχισε καὶ αὐτὸς νὰ θεωρῇ. Ἐπειτα αἰφνιδίως μὲ ἔρωτᾷ:

— Θέλετε νὰ σὰς συνοδεύσω;

— Ὁχι ἀπήντησα, δὲν ἔχω ἀνάγκη.

Χωρὶς ποσῶς νὰ ταραχθῇ μοὶ λέγει:

— Εἰξεύρετε ποῖος ἦτο ὁ Ἐλπίδιος;

Ἡ ἐρώτησις ὑπῆρξε τόσον παράδοξος, ὥστε δὲν εἰμπόρεσα νὰ κρατηθῶ ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν ἐρωτήσω:

— Ποῖος ἦτο;

— Ὁ Ἐλπίδιος, ἀπεκρίθη, ἦτο ὁ δευτερός ἐπίσκοπος τοῦ Τολήτου.

— Καὶ μὲ τοῦτο;

— Καὶ μὲ τοῦτο... ὁ ἐπίσκοπος Ἐλπίδιος ἦτο ἐκεῖνος, ὅπου συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ἀφιερῶσθαι τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν Παναγίαν, τὸ ὅποιον εἶνε ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Παναγία ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐκκλησίαν.

— Ὡ, πῶς τὸ ἤξεύρεις;

— Πῶς τὸ εἰξεύρω; φαίνεται.

— Θέλεις νὰ εἴπῃς ὅτι ἐφάνη.

— Θέλω νὰ εἴπω ὅτι φαίνεται ἀκόμη. Λάβετε τὴν καλοσύνην νὰ ἔλθετε μαζῇ μου.

Ταῦτα εἰπὼν ἐβάδισε, ἐγὼ δὲ περιεργότατος νὰ μάθω ποία ἦτο αὐτὴ ἡ ὁρατὴ ἀπόδειξις τῆς καθόδου τῆς Παναγίας, τὸν ἠκολούθησα.

Ἔστημεν πρὸ εἶδους τινὸς εἰκονοστασίου πλησίον μεγάλου τινὸς κίονος τοῦ μεσαίου νάρθηκος. Ὁ ξεναγὸς μοὶ ἔδειξε λευκὸν τινα λίθον, προσηρμοσμένον ἐπὶ τοῦ τοίχου, κεκαλυμμένον ὑπὸ συρματινοῦ δικτιοῦ καὶ φέροντα περίξ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν.

«Quando la reina del cielo

Puso los pies en el suelo

En esta piedra los puso.» (1)

— Λοιπὸν, ἠρώτησα, ἡ Παναγία ἐπάτησε πραγματικῶς ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν πέτραν;

— Μάλιστα εἰς αὐτὴν τὴν πέτραν, μοὶ ἀπεκρίθη, καὶ θέσας τὸν δάκτυλον μεταξὺ τῶν συρμάτων τοῦ δικτιοῦ, ἤγγισε τὸν λίθον, ἤσπασθη τὸν δάκτυλον, ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ μοὶ ἔνευσε νὰ πράξω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον.

— Ἐγὼ; ἀπεκρίθη, ὦ, ἐγὼ, φίλε μου, δὲν εἰμπορῶ.

— Διατί;

— Διότι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ἐγγίσω τὸν ἱερόν αὐτὸν λίθον.

Ὁ ξεναγὸς ἐνόησε καὶ παρατηρήσας με ἀτενῶς διὰ σεβαστοῦ βλέμματος μὲ ἠρώτησε:

— Δὲν πιστεύετε;

Ἐγὼ ἔστρεψα ἀλλαγῶν τὸ βλέμμα. Τότε ὁ γέρον μοὶ ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθῶ καὶ διηυθύνθη εἰς τινα γωνίαν τῆς ἐκκλησίας ψιθυρίζων: «*Cadau o es dueño de su alma.*» (ἐκαστος εἶνε κύριος τῆς ψυχῆς του).

Κληρικός τις ἰστάμενος ἐκεῖ πλησίον καὶ μαντεύσας περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἐξετόξευσεν ἐναντίον μου βλέμμα πλήρες ὀργῆς καὶ ψελλίζων τίς οἶδὲ τι ἀπεμακρύνθη ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους.

Οἱ σηκοὶ εἶνε ἀνάλογοι πρὸς τοιοῦτον ναόν. Σχεδὸν εἰς πάντας ὑπάρχει ὀρατὸν τι μνημεῖον. Ἐν τῷ σηκῷ τοῦ Ἁγίου Ἰάγου, ὀπισθεν τοῦ μείζονος βωμοῦ, εἶνε δύο ἐξαισιεὶ τάφοι ἐξ ἀλαβάστρου, ἐγγλείοντες τὰ λείψανα τοῦ στρατηγοῦ Ἀλθάρου δὲ Λούνα καὶ τῆς συζύγου του.

Ἐν τῷ σηκῷ τοῦ Ἁγίου Ἰδελοφόνσου ὁ τάφος τοῦ καρδινάλιου Ζιλ Καρίλλου δ' Ἀλμπιρόνωθ. Ἐν τῷ σηκῷ τῶν νίων Βασιλέων οἱ τάφοι τοῦ Ἐρρίκου Β', τοῦ Ἰωάννου Β', τοῦ Ἐρρίκου Γ'. Ἐν τῷ σηκῷ τοῦ Ἱεροφυλακίου, ἀγάλματα καὶ προτομαὶ ἐκ μαρμάρου, ἐξ ἀργύρου, ἐξ ἐλεφαντόδοντος, ἐκ χρυσοῦ, συλλογὴ σταυρῶν καὶ ἱερῶν κειμηλίων ἀνεκτιμήτου ἀξίας, τὰ λείψανα τῆς ἁγίας Λευκαδίας καὶ τῆς ἁγίας Εὐγενίας, φυλαττόμενα ἐντὸς δύο κιβωτιῶν ἐξ ἀργύρου διὰ λεπτοτάτης τέχνης κατεργασμένου.

Ὁ σηκὸς *Mozarabe*, ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν πύργον τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐκτίσθη πρὸς δικαιοσύνην τοῦ πρώτου χριστιανικοῦ λόγματος, εἶνε ἴσως ὁ μᾶλλον ἀξιοσημείωτος.

Μία ἐκ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ φέρει γοθτικὰς τοιχογραφίας, παριστώσας μάχην μεταξὺ τῶν μακρῶν καὶ τῶν κατοίκων τοῦ Τολήτου, καὶ θαυμασίως διατηρουμένας μέχρι καὶ τῶν

(1) Ὅταν ἡ βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ ἔβησε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τοῦ λίθου τούτου τὸν ἔθεσε.

λεπτοτάτων αὐτῶν γραμμῶν. Εἶνε εἰκὼν ἀξία ὁλοκλήρου τόμου ἱστορίας. Ἐκεῖ βλέπει τις τὸ Τόλητον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὲ ὅλα τὰ τείχη του καὶ ὅλας τὰς οἰκίας του, τὰ ἐμβλήματα τῶν δύο στρατῶν, τὰ ὄπλα, τὰ πρόσωπα, τὰ πάντα ἐπεξεργασμένα μετ' ἀξιοθαυμάστου λεπτότητος καὶ ἰδιάζοντος τινος χρωματισμοῦ, ἀνταποκρινόμενον τελείως εἰς τὴν ἀόριστον καὶ φανταστικὴν ἰδέαν, ἣν σχηματίζομεν περὶ τῶν αἰῶνων ἐκείνων καὶ περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων.

Ἐκατέρωθεν τῆς εἰκόνος ταύτης δύο ἕτεροι τοιχογραφίαι παριστώσι τὰ πλοῖα, τὰ φέροντα εἰς τὴν Ἰσπανίαν τοὺς Ἀραβίας, περιέχουσαι καὶ αὐταὶ πλῆθος λεπτομερειῶν τοῦ μεσαιωνικοῦ ναυτικοῦ.

Μετὰ τοὺς σηκοὺς πρέπει νὰ ἴδῃ τις τὸ ἱεροφυλάκιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔχει ἐπισφραγευθῆ τὸς πλοῦτος, ὅσος θὰ ἤρκει νὰ ἀνορθώσῃ τελείως τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἰσπανίας.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὑπάρχει εὐρυτάτη αἴθουσα, ἐπὶ τοῦ θόλου τῆς ὁποίας βλέπει τις τοιχογραφίαν τοῦ Λουκά Ἰορδανοῦ, παριστώσαν ὄραμα τι τοῦ παρελθόντος μὲ ἀναριθμήτους ἀγγέλους, ἄγιους, μορφὰς ἀλληγορικὰς προκυπτούσας ἢ ἐκτεινομένας ἀνά τὸν αἰθέρα, τὰς ὁποίας ἐκλαμβάνεις ὡς γεγλυμένας καὶ ἐξεχούσας τῆς ὀροφῆς κατὰ χιλίους τρόπους καὶ κατὰ διαφόρους στάσεις.

Ὁ ξεναγὸς δεικνύων ὑμῖν τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς φαντασίας καὶ τῆς ἐργασίας, σὰς λέγει νὰ παρατηρήσετε προσεκτικῶς τὴν ἀκτῖνα τοῦ φωτός, ἣτις κατέρχεται ἐκ τοῦ μέσου τοῦ θόλου.

Παρατηρεῖτε, καὶ παρατηροῦντες κάμνετε ἓνα γύρον ἀνά τὴν αἴθουσαν, καὶ ὅπου δῆποτε καὶ ἂν εὐρίσκεσθε νομίζετε ὅτι ἡ ἀκτὶς ἐκείνη πίπτει κατακορυφῶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σας.

Ἀπὸ τῆς αἰθούσης ἐκείνης μεταβαίνετε εἰς τι δωμάτιον μὲ θαυμασίας ἐπίσης τοιχογραφίας τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Βερρουγουέτου, καὶ ἀπὸ τοῦ δωματίου τούτου εἰς ἄλλο, ὅπου εἰς ἱεροφυλάξ σὰς ἐπιδεικνύει τοὺς θησαυροὺς τῆς Μητροπόλεως: τὰ ὑπερμεγέθη ἀργυρὰ κηροπήγια, τὰ ἀκτινοβολοῦντα ὑπὸ τῶν ρουμπινίων δισκοπότηρα, τὰ γέμοντα ἀδαμάντων δισκάρια τῶν ἀχράντων μυστηρίων, τὰς ἱεράς ἐκ δαμασκηνοῦ ὑφάσματος ἐσθῆτας, κεντημένας διὰ χρυσοῦ, τὰ ἱμάτια τῆς Παρθένου γεμάτα ἀπὸ ἀρχαουργήματα, ἀπὸ ἄνθη καὶ ἀπὸ ἄστρα ἐκ μαργαριτῶν, ἅτινα εἰς κάθε κύκλῳ τοῦ ὑφάσματος ἀναπέμπουν ἀκτῖνας καὶ λάμπεις καὶ χιλίους χρωματισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους δυσκόλως ἀντίχει ὁ ὀφθαλμός.

Μία ὥρα δὲν σὰς ἀρκεῖ νὰ ἴδῃτε ἐπιτροχάδην ὅλους ἐκείνους τοὺς θησαυροὺς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξήρουν νὰ κορῆσωσι τὴν φιλοδοξίαν δέκα βασιλισσῶν καὶ νὰ κοσμήσωσι δέκα ἐκκλησίας. Καὶ ὅταν ὁ ἱεροφυλάξ, ἀφοῦ σὰς ἐπίδειξῃ τὰ πάντα, ζητήσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σας τὴν ἐκφρασιν τοῦ θαυμαστοῦ δὲν εὐρίσκει ἢ τὴν ἐκφρασιν βαθείας ἐκπλήξεως, ἣτις προσίδει τὴν ἀλλαχῶ πλανωμένην φαντασίαν σας, μακράν, εἰς τὰ μυθώδη βασίλεια τῶν ἀραβικῶν διηγήσεων, ὅπου τὰ ἀγαθοεργὰ πνεύματα ἐπισφραγεύουσιν ὅλα τὰ ὄνειροποληθέντα πλοῦτη ὑπὸ τῆς θερμῆς φαντασίας τῶν ἐρωτευμένων Σουλτάνων.

Ἦτο ἡ παραμονὴ τοῦ Corpus Domini καὶ ἐν τῷ ἱεροφυλακίῳ προητοιμαζόντο τὰ ἐνδύματα διὰ τὴν λιτανεῖαν. Τίποτε δὲν εἶνε μᾶλλον δυσάρεστον καὶ μᾶλλον ἀνάρμοστον πρὸς τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐγενῆ μεγαλοπρέπειαν τῆς ἐκκλησίας, ὅσον ἡ θεατρικὴ ἐκείνη ἐργασία, ἣτις παρατηρεῖται εἰς παρομοίας περιπτώσεις.

Νομίζεις πράγματι ὅτι εὐρίσκεισαι ὀπισθεν τῶν παρασκηνίων θεάτρου κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς γενικῆς δοκιμῆς.

Ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην αἴθουσαν τοῦ ἱεροφυλακίου ἐπήγαινον καὶ ἤρχοντο μετὰ θορύβου μεγάλου παιδιὰ ἡμίγυμνα, φέροντα εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ὑποκάμισα, στολὰς καὶ ἐσθῆτας ἱερατικὰς. Ἐδῶ εἰς ἱεροφυλάξ ἤνοιγε καὶ ἔκλειεν ὀργίλους τὰ φύλλα παραθύρου τινός, ἐκεῖ εἰς ἱερεὺς μὲ καταπόρφυρον πρόσωπον ἐκκλειε μὲ φωνὴν πλήρη θυμοῦ κληρικόν τινα, ὅστις δὲν ἤκουεν.

"Ἄλλοι ἱερεῖς διέσχίζον τὴν αἴθουσαν ἐν σπουδῇ, ἡμιενδεδυμένοι καὶ σύροντες κάτω τὰς ἱεράς στολὰς. Ἄλλος ἐκραύγαζεν, ἄλλος ὠμίλει μεγαλοφώνως, ἀπὸ τὸ ἐν δαμάτιον εἰς τὸ ἄλλο. Παντοῦ σύγχυσις, θόρυβος, βοὴ ἀπερίγραπτος.

Μετέβην νὰ ἴδω τὸ μοναστήριον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο ἀνοικτὴ ἡ θύρα τῆς ἐκκλησίας, ἡ ὁδηγοῦσα εἰς αὐτό, τὸ εἶδον πρὶν εἰσελθῶ.

Ἐκ τοῦ μέσου τῆς ἐκκλησίας φαίνεται μέρος τοῦ κήπου τοῦ μοναστηρίου, συμπλεγμά τι πυκνοφύλλων δένδρων, βαθύσκιον ἄλλος, ὅπερ νομίζεις ὅτι κλείει τὴν θύραν καὶ ὅπερ φαίνεται εἰσὶν πλακισοῦμενον ὑπὸ κομφὴν ἀψίδα καὶ ἐν μέσῳ δύο λεπτῶν στύλων τῆς κυκλικῆς στοᾶς. Εἶνε ἐξάισιον θέαμα, ὅπερ σὲ κάμνει νὰ φαντάζεσαι τοὺς ἀνατολικούς κήπους, θεωμένους διὰ μέσου τῶν στύλων τῶν τσαμιῶν.

Τὸ μοναστήριον εἶνε μέγα, περικυκλωτὸν δὲ ὑπὸ κομφωτάτης καὶ σοβραῆς στοᾶς. Οἱ τοῖχοι εἶνε μεστοὶ τοιχογραφιῶν.

Ἐνταῦθα ὁ ξεναγὸς μὲ συνεβούλευσε νὰ ἀναπαυθῶ ὀλίγον διὰ νὰ ἐτοιμασθῶ νὰ ἀνέλθω τὸ κωδωνοστάσιον.

Ἀκούμβησα εἰς τινα τοίχον ὑπὸ τὴν σκιάν ἐνός δένδρου καὶ ἔμεινα ἐκεῖ μέχρις ὅτου ἤσθάνθην τὰς δυνάμεις μου ἱκανὰς διὰ τὴν ἀνάβασιν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ὁδηγός μου ἐξῆρε διὰ πομπώδους γλώσσης τὰς δόξας τοῦ Τόλητου ἐξωθῶν τὴν ἀναίδειαν τῆς φιλοπατρίας του μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ ἀποκαλέσῃ αὐτὸ *una gran ciudad comercial* (μεγάλην ἐμπορικὴν πόλιν), ἡ ὁποία ἤμπορῶσε νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν Βαρκελόνην καὶ τὴν Βαλεντιάν, καὶ τόσον ὄχυράν ὥστε νὰ κούρασῃ, ἐν ἀνάγκῃ, δέκα γερμανικοὺς στρατοὺς καὶ μυριάδας κανονοστοιχίας τηλεβόλων Κρούπ.

Εἰς κάθε τερατολογίαν του ἐγὼ ἐθαύμαζον, ὁ δὲ ἀγαθὸς γέρον ἐτίθει τὰς χεῖρας μετ' ἀνεκφράστου ἠδονῆς. Πόσον διασκεδάζει τις μὲ τοιοῦτου εἶδους ἀνθρώπους ὅταν εἰξεύρῃ νὰ τοὺς παίξῃ!

Ἐπὶ τέλους ὅταν ὁ ὑπερήφανος Τόλητανὸς ἀπηύδῃσε δοξαζόμενος ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου μοὶ εἶπε:

— **Podemos ir** (εἰμποροῦμεν νὰ ὑπάγωμεν)! καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν τοῦ κωδωνοστασίου.

Φθάσαντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ὕψους, ἐστάθημεν νὰ ἀναπνεύσωμεν. Ὁ ξεναγὸς ἐκρούσε μικράν τινα θύραν καὶ ἐξῆλθεν ἀποτρόπαιός τις ἱεροφυλάξ, ὅστις ἤνοιξε μίαν ἄλλην θύραν καὶ μὲ εἰσήγαγεν ἐν τινὶ διαδρόμῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶδον πλῆθος γιγαντικῶν πλαγγόνων, παραδόξοτατα ἐνδεδυμένων. Τέσσαρες ἐκ τούτων, ὡς μοὶ εἶπεν ὁ ξεναγός, παρίστων τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀμερικὴν, τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἕτεροι δύο τὴν Πίστιν καὶ τὴν Θρησκείαν, ἥσαν δὲ οὕτω πως κατεσκευασμένοι, ὥστε νὰ εἰμπορῇ τις νὰ κρυφθῇ ἐντὸς αὐτῶν καὶ νὰ τὰς ἀνυψώσῃ. «Τὰς βγάξουν ἐξω», ὑπέλαβεν ὁ ἱεροφυλάξ, «κατὰ τὰς βασιλικὰς ἐορτὰς καὶ τὰς περιφέρουν εἰς τὴν πόλιν», καὶ διὰ νὰ μοὶ δείξῃ τὸν τρόπον εἰσεδύσεν ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας τῆς Ἀσίας.

Ἐπειτα μὲ ὠδήγησεν εἰς τινα γωνίαν, ὅπου ἦτο μέγα τι τέρας, τὸ ὁποῖον, ἐγγιζόμενον δὲν εἰξεύρω πως, ἐκίνει ἓνα μακρότατον λαϊμόν καὶ μίαν φοικώδη κεφαλὴν, προξενοῦν ἀνυπόφορον κρότον. Ἀλλὰ δὲν ἤξευρε νὰ μοὶ ἐξηγήσῃ τί ἐσήμαινε τὸ τερατῶδες ἐκεῖνο σκεῦος, καὶ μὲ προσεκάλεσεν ἀπ' ἐναντίας νὰ θαυμάσω τὴν ὑπέροχον ἰσπανικὴν φαντασίαν, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε *tantas cosas nuevas* (τόσα νέα πράγματα) ὥστε νὰ μεταδώσῃ ἐκ τούτων εἰς ὅλους τοὺς κόσμους, οἱ ὁποῖοι πλανῶνται εἰς τὸ ἄπειρον. Ἐθαύμασα, ἐπλήρωσα καὶ ἐπανέλαθον τὴν ἀνάβασιν μετὰ τοῦ ξεναγοῦ.

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ κωδωνοστασίου τὸ θέαμα εἶνε μαγευτικόν. Βλέπεις τὴν πόλιν, τοὺς λόφους, τὸν ποταμόν, ἓνα ὁρίζοντα εὐρύτατον καὶ κάτω τὸν μέγαν ὄγκον τῆς Μητροπόλεως, ἣτις φαίνεται ὡς ἐν ὄρος ἐκ γρανίτου. Ἄλλ' ὑπάρχει ἕτερον ὕψος, ὀλίγον μακράν ἀπ' ἐκεῖ, ἐκ τοῦ ὁποίου βλέ-

πει τις καλλίτερον τὰ πάντα, καὶ διὰ τοῦτο ἔμεινα ἐπὶ τοῦ κωδωνοστασίου ὀλίγας μόνον στιγμὰς, τόσω μᾶλλον, ὅσω τὴν ὄραν ἐκείνην ἔλαμπε φλογερός ἥλιος, συγγέων ὄλα τὰ χρώματα τῆς πόλεως καὶ τοῦ ὄρους ἐντὸς ὠκεανοῦ φωτός.

(Ἔπεται συνέχεια).

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡΡ

Ἡ χεὶρ τοῦ διαβόλου

ΔΙΗΓΗΜΑ

Α'

Βαρεῖάν τινα ἐσπέραν τοῦ Ἰουλίου, νέφη μολυβδόχροα ἐκάλυπτον τὸν οὐρανὸν καὶ τόσον χαμηλά, ὥστε προχωροῦντα βραδέως ἐψαυον τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων, ὧν τὸ φύλλωμα ἐσειέτο, δίχως ἢ ἐλαχίστη νὰ ὑπάρχη πνοὴ ἀνέμου. Κατὰ καιροῦς, θόρυβος μεμακρυσμένος καὶ ὑπόκωφος ἐπηκλούθει ἀστραπὴν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν.

Ἀκουσίως ὑπέκοντες εἰς τὴν εὐλάβειαν καὶ τὸ ὕφος ἐκεῖνο τῆς προσδοκίας, ἄτινα ἢ πλησιάζουσα νὰ ἐκραγῆ καταιγὶς προσδίδει εἰς ὅλην τὴν φύσιν, τρεῖς ἄνδρες, κεκλεισμένοι ἐντὸς θαλάμου, συνωμίλουν ταπεινοφώνως. Ἐν τοιαύταις θεομηνίαις, προσπαθεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ σμικρύνεται καὶ καθίσταται ἀπαρτηρητός, ὡς τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον φοβούμενον τὴν ὄργην παιδαγωγοῦ, ζητεῖ νὰ κρυβῆ ὑπὸ κάτω τοῦ θρανίου του.

— Ἀγαπητοὶ μου κύριοι, εἶπεν ὁ εἰς ἓκ τῶν τριῶν, οὐτίνος τὰ κατάκοπα χαρακτηριστικὰ καὶ ἡ ἐξησθημένη φωνὴ προέειδον βαθύ ἄλγος καὶ παρατεταμένας ἀγρυπνίας, εἴστε τώρα ἡ τελευταία μου ἐλπίδα. Ὅτι ὡς τώρα ἔκαμαν οἱ ἄλλοι γίαιτροι γιὰ τὸν δυστυχημένο μου τὸν ἀδελφόν, τὸν ἐβλαψε μᾶλλον καὶ τοῦ αὐξήσε περισσότερο τοὺς πόνους· καὶ ὅμως οὔτε κόπους, οὔτε χρήματα λυπήθηκα· πούλησα ὅ,τι εἶχα γιὰ νὰ πληρώσω γίαιτρο καὶ γίαιτρικὰ καὶ τῶκαμα μ' ὅλην μου τὴν καρδιά, γιὰτὶ ἂν ὁ φτωχὸς ἀδελφός μου πεθάνῃ, καθὼς τὸ πρᾶγμα φαίνεται βέβαιο, ἡ μόνη μου λύπη θὰ ἦνε πῶς θὰ ζήσω ἐγὼ καὶ θὰ ἔχω νὰ τρέφω τὴν γυναῖκά του καὶ τὸ παιδί πῶς θὰ γεννηθῆ. Σὰς ἀφίνω μονάχους, κύριοί μου, μὲ μιὰ μοποτίλια λαμπρό κρασί. Γυρίζω στὸν ἀδελφόν μου, νὰ ἰδῶ μὴ θέλῃ τίποτε· ζητήστε μεταξὺ σας τρόπο νὰ τὸν ἀνακουφίσουμε, κύριοί μου, καὶ ὅ,τι μού ἀπομένει εἶνε δικό σας καὶ ὅσο ζῶ, τὰ ὀνόματά σας δὲν θὰ λείπουν ἀπ' τὴν προσευχὴ μου.

Ὅτε οἱ δύο ἰατροὶ ἀπέμειναν μόνοι, ἤρχισαν νὰ συνδιαλέγονται καὶ νὰ κενῶσι τὴν φιάλην τοῦ λαμπροῦ οἴνου.

Τοῦτο συνέβαινε πρὸ ἑκατὸν πενήτηκοντα ἐτῶν, εἰς οἰκημά τι ἀλιέων ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ρήνου, οὐχὶ μακρὰν τῶν ἐρειπίων τῆς ἐπαύλεως ὁ Ἐρενφέλς, πρὸς ὃ μέρος ὁ Ρήνος, συσπυρρῶν καὶ περικλειόμενος ὑπὸ σωρείας βράχων, ὡθεὶ τὰ κύματα του μεθ' ὀρμῆς, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας σκιρτῶσι καὶ ἀφρίζουσιν, ἐνῶ μακρόθεν τὸν βλέπει τις γαλήνιον, κυανοῦν, διαυγῆ, φέροντα τὰ ὕδατά του μεταξὺ δύο ἀκτῶν πρασίνων καὶ χλοαζουσῶν. Πλησίον τῆς ἐπαύλεως ὁ Ἐρενφέλς, σκύπελοι, παραχθέντες ὑπὸ τεμαχίων βράχου, οὗς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ σείει δίχως νὰ δύναται νὰ τοὺς ἀποσπάσῃ τῆς θέσεώς των, σχηματίζουσι δίνην, ἣν οὐδέποτε οἱ ταξειδεύοντες παρέρχονται δίχως νὰ ἐπιπλησθῶσι τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας, καὶ ἐνθα πολλοὶ ἐχάθησαν.

— Κύριε, εἶπεν ὁ εἰς ἓκ τῶν ἰατρῶν, πιστεύετε ὅτι μὲ ἀπίστευτη δυσκολία κωπορθῶν νὰ πληρῶνμαι ἀπὸ τοὺς ἀρρώστους μου καὶ ὅτι δὲν μού δίδουν ἄλλο ἀπὸ προϊόντα τῶν ἀγρῶν των;

— Αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὰ τερπνά του καὶ πολλαῖς φοραῖς μ' εὐχαριστεῖ πολὺ.

— Ναι, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν μου, ἐγὼ ἔχω νὰ κάμω μὲ κατηραμένους ἀμπελοουργούς. Εἰς ἐπίμετρον τῆς ἀτυχίας μου, ἡ συγκομιδὴ τοῦ τελευταίου ἔτους ὑπῆρξε πλουσιωτάτη καὶ οὕτω μού προσέφεραν περισσότερο κρασί ἀπὸ ὅσο δὲν θὰ μπόρῃσω νὰ πιῶ σ' ὅλην μου τὴν ζωὴν.

— Μολονότι, ἀγαπητέ μου συνάδελφε, πολλαῖς φοραῖς σὰς εἶδα ν' ἀδειάζετε σειρὰ ἀπὸ μοποτίλιας καὶ χωρὶς διόλου νὰ μεμψιμοιρῆτε.

— Δὲν λέγω πῶς δὲν ἀγαπῶ τὸ κρασί, ὅπως καθε γνήσιος Γερμανός, ἀλλὰ τοῦ τελευταίου χρόνου ἡ συγκομιδὴ τόσον ἦτο ἄφθονος, ὥστε κανεὶς πλέον δὲν θέλει ν' ἀγροασῇ.

— Ὡραία συνέπεσε νὰ μού κάμετε λόγο γι' αὐτὴ σας τὴν στενοχωρία, φίλτατε συνάδελφε. χρειάζομαι ἐγὼ κρασί, καὶ μποροῦμε εὐκόλα νὰ τὰ συμβιβάσωμε μὲ κάποιαν ἀνταλλαγῆ. Μοῦ ἐξεθέσατε ἄλλοτε, πόσον ἐπιθυμεῖτε νὰ εὐρῆτε ἄλογο ἤσυχο καθὼς καὶ γερό. Πολὺ τὸ σκέπτομαι νὰ ξεκαμῶ τὸ καστανὸ ἄλογο. Βεβαίωτατα, εἶνε πολυτέλεια τὴν ὁποίαν ἡ περιουσία μου δὲν ἐπιτρέπει, τὸ νὰ κρατῶ δύο ἄλογα στὸ σταυλὸ μου.

— Ἡ πρότασίς σου μού ἀρέσει πολὺ. Τί ἡλικίας εἶνε τὸ ἄλογο σου;

— Μπῆκε στὰ ἑπτὰ.

— Μοῦ ἐγγυᾶσθε γιὰ τὴν φρονιμάδα του, συνάδελφέ μου; ξέρετε καλὰ πῶς δὲν εἶμαι καθ' ἀλάρη καὶ δὲν θὰ θελήσῃς μὲ τέτοιο μέσο νὰ κερδίσῃς τὴν πελατεία μου;

— Ἀφίνω καὶ τὸ καθαλικέουν ἡ γυναῖκά μου καὶ τὰ παιδιὰ μου, ὥστε μὴ φοβᾶστε τίποτε.

— Γιὰ τ' ἄλογο, σὰς δίνω δύο βαρέλια κρασί.

— Σύμφωνοι· φθάνει νὰ ἦνε καλὸ.

— Τὸ καλλίτερο πῶς ἔχομε στὸν τόπο. Φθάνει μόνον τὸ ἄλογο νὰ μὴν ἦνε ἄγριο.

— Ἄς κλείσωμε τὴν συμφωνία, πίνοντας ἓνα ποτηράκι ἀπ' αὐτὸ τὸ λαμπρὸ κρασί.

— Ἐννοεῖται πῶς μαζὺ μὲ τ' ἄλογο θὰ πάῃ καὶ ἡ σέλλα καὶ τὸ χαλινάρι του.

— Καθόλου γι' αὐτὰ θὰ γίνῃ συμφωνία χωριστῆ· ἀλλ' ὅμως, ἂν σὰς βρῖσκειται κρασί, σὰν αὐτὸ ἐδῶ πῶς πίνουμε, σὰς παίζω στὰ χαρτιά γιὰ πέντε μοποτίλιας.

— Κλεισμένη ἡ συμφωνία μας! Κρίμα πῶς δὲν ἔχομε χαρτιά ἐδῶ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ Γουλλιέλμος.

Ἦτο ἔτι μᾶλλον καταβεβλημένος παρ' ὅσον ὅτε εἶχεν ἀποσυρθῆ.

— Κύριοι, εἶπεν, ὁ ἀδελφός μου ὑποφέρει χειρότερα τώρα γιὰ τὸ Θεόν, πῆτε μοι τί συλλογιστήκατε γι' ἀνακούφισί του.

— Κύριε Γουλλιέλμε, εἶπεν ὁ εἰς τῶν δύο ἰατρῶν, ἀφοῦ ἐζήτησε μετὰ προσοχῆς καὶ μὲ τὰ φῶτα, ἄτινα δύνανται νὰ μᾶς χρηρηγῶσιν ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἐκ μακρῆς πρακτικῆς πείρα, ἀπεφασίσαμε νὰ διορίσωμε στὸν ἀδελφόν σας νὰ πιῇ ἐν ἔγγυμα κοχλεαρίας.

— Εἰς τὸ ὁποῖον, προσέθηκεν ὁ ἄλλος, νὰ βαλετε τρεῖς σταγόνας λαύδανον.

— Ἰδοὺ τὸ λαύδανον καὶ ἡ κοχλεαρία.

— Λέτε λοιπόν, κύριοι, πῶς μ' αὐτὸ θὰ καλλιτερέψῃ;

— Χωρὶς κωμῖα ἀμφιβολία.

Ὁ Γουλλιέλμος ἐπλήρωσε τοὺς πλάνητας ἰατροὺς, καὶ ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν συνταγὴν των, εἶτα νὰ δώσῃ τὸ φάρμακον εἰς τὸν ἀδελφόν του· οὐδὲν παρήγαγεν ἀποτέλεσμα, καὶ ὁ Ριχάρδος ἐξέβλαλε κραυγὰς ὀξείας.

Ὁ Γουλλιέλμος, εἰς ἀπελπισίας, ἐπληττε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Θεὲ μου, ἔλεγε, λυπήσου τὸν φτωχόν μου ἀδελφόν, λυπήσου καὶ ἐμένα· μὴ μού πάρῃς τὸν καλόν μου, τὸν μόνον μου φίλον, πῶς μὲ προστάτευσε μικρόν, μ' ἔτρεφε, μ' ἀνάθρεψε σὰν μὴ-

τέρα. Θεέ μου! λυπήσου τον, δός μου τούς μισούς του πόνους για νά μήν υποφέρη τόσο, και όλα του ακόμη τὰ δεινά, φτάνει νά τοῦ δώσης μιᾶς στιγμῆς ὕπνο.

»ὦ ἀδελφέ μου! Ριχάρδε μου, τί θέλεις νά κάμω! ὦ! ἂν τὸ αἷμά μου μπορούσε νά σ' ἀνακουφίσῃ! Μὴν ἀπελπίζεσαι, Ριχάρδε, ἀδύνατο ὁ Θεὸς νά μὴ μάς ἐλεήσῃ».

— Γουλιέλμε, εἶπεν ὁ Ριχάρδος, ποῦ εἶν' ἡ γυναῖκά μου;

— Τὴν ἀνάγκασα ν' ἀναπαυθῆ λιγάκι. Ἡ ἄμειρη, ἔχει τὰ μάτια κόκκινα ἀπ' τῆς ἀϋπνίας.

— Καὶ σὺ τὸ ἴδιο, καϋμένε Γουλιέλμε, πολὺ κουρασμένος πρέπει νά ἦσαι.

Καὶ ὁ Ριχάρδος προσεπαθῆσε νά καταπνίξῃ κραυγὴν.

— Πῶς, ἐσκέφθη ὁ Γουλιέλμος, ὁ Θεὸς δὲν μὲ εἰσακούει ἢ φωναῖς αὐτοῦ τοῦ δυστυχισμένου καὶ ἡ φωναῖς τῆς καρδιάς μου δὲν φτάνουν ὡς τ' αὐτιά του! Ἀδύνατο νά ὑπηρεῖω πλειότερο, δὲν μπορῶ νά τὸν βλέπω νά υποφέρῃ. Τί νά κάνω τί νά εὐρῶ μὲ τὸν νοῦ μου; Ἐκάψα κερὰ στὴν ἐκκλησιά· κάθε μέρα γίνεται καὶ ἀπὸ μιᾶς λειτουργίας. Ἐδῶ καὶ τρεῖς ἑβδομάδες ποῦ μένει στὸ κρεβάτι χωρὶς οὔτε στιγμὴ νά τὸν κολλήσῃ ὕπνος, ὅλοι οἱ γιατροὶ τοῦ τόπου ἦρθαν καὶ τὸν εἶδαν. Δὲν εἶνε λοιπὸν ὁ Θεὸς ὁ προστάτης ὄλων;

Καὶ βλέπων τὸν Ριχάρδον πάντοτε υποφέροντα, ὁ Γουλιέλμος ἐφάνη κυριευθεὶς ὑπὸ αἰφνιδίας ἰδέας.

— Περίμενε, Ριχάρδε μου, εἶπε, περίμενε μιὰ ὥρα μόνο, καὶ ἂν δὲν φέρω γιατρικὸ γιὰ τούς πόνους σου, θά σκοτώσω κ' ἐσέ, κ' ἐμέ, καὶ τὴ γυναῖκά σου, γιατί πολὺ υποφέραμε· περιμένε με.

Ἐθλίψε τὴ ψυχρὰν χεῖρα τοῦ Ριχάρδου καὶ ὄρμησεν ἐκτός ἐν μέσῳ τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν κατὰ καιροὺς διασχίζουσῶν τὸν αἰθέρα ἀστραπῶν. Ἐμβῆκεν ἐντὸς τοῦ πλοίου του καὶ ἐτέθη εἰς πορείαν. Καθ' ἣν στιγμὴν διέβαινε ἀπὸ τῆς ὁπῆς τοῦ Μπίγκεν, τῆς τόσον ἐπικινδύνου δίνης, ἦν ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, ἠτοιμάζετο, κατὰ τὸ σῆμα, νά κάμῃ βραχεῖαν προσευχὴν, ἀφοῦ μάλιστα ὁ ἄνεμος ἐξώγωνε τὰ κύματα, πλέον τοῦ συνήθους, ἢ δὲ βοή του, ἢ λάμψις τῶν ἀστραπῶν καὶ αἱ ἐκρήξεις τοῦ κεραυνοῦ, διέχεον ἐν τῇ ψυχῇ τρόμον μυστικόν, ἀλλ' ἐκείνου ἡ ἀπελπισία πᾶν ὄριον εἶχε πλέον ὑπερβῆ.

— Κ' ὕστερα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, τί θέλω νά παρακαλῶ τὸ Θεό, ποῦ δὲ θέλει νά κάμῃ καλὰ τὸν ἀδελφὸ μου; Δὲν μ' ἀκούει καὶ τίποτα πλέον ἀπ' αὐτὸν δὲν ἐλπίζω! ὅτι αὐτὸς δὲν θέλει νά μοῦ παραχωρήσῃ, πηγαινὸν κ' ἐγὼ νά τὸ ζητήσω ἀπ' τὸ διάβολο· ἐκείνου μόνον τὴ δύναμι θά ἐπικαλεσθῶ, ἀφοῦ ὁ Θεὸς μὲ παραιτεῖ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤστραψε· πάραυτα σχεδὸν ὁ κεραυνὸς ἐκρότησε φρικωδῶς ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς του· ἐνόμισε πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ Θεὸς θά τὸν ἐτιμῶρει· διὰ τὰς βλαστημίας του, ἀλλὰ τὸ πλοῖόν του διέβη μεταξὺ τῶν σκοπέλων μεθ' ὅλην τὴν σκοτίαν καὶ τὸν ἄνεμον.

— Στὸ τέλος, εἶπε, πῶς ν' ἀκούῃ ὁ Θεὸς τῆς βλαστημίας μου, ἀφοῦ δὲν ἀκούει ὅσα τὸν παρακαλοῦμε; Ὁ διάβολος δίνει πάντοτε συνδρομὴν· μὲ τὸ νά πῶ τ' ὄνομά του, πέρασα τὴν τρύπα τοῦ Μπίγκεν, ὅπου τόσσοι ἄλλοι ποῦ παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ βρῆκαν τὸ θάνατό τους.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ — ΤΟ ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ — Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΙΤΟΥ.

Τεμῶνται :

Ἐν Ἀθήναις δρ. 13, ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 14, τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 14.

ΕΞΕΛΟΘΗ ΕΞΕΛΟΘΗ ΕΞΕΛΟΘΗ

ΠΛΟΥΣΙΟΝ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΟΝ, ΚΟΜΨΟΝ, ΚΑΙ ΕΥΘΗΝΟΝ

Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ 1892 ΕΤΟΥΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ

Σύγκειται ἐκ 450 πυκνῶν σελίδων, καλλιτεχνικωτάτων, εἰς ἃς εἰκονίζεται ἐν μικρῇ ἢ φιλολογικῇ καὶ κοινωνικῇ φυσιογνωμίᾳ τοῦ ἔτους.—Κοσμεῖται διὰ 60 λαμπρῶν εἰκόνων σωτοτυπικῶν, ἐπιτήδες κατασκευασθέντων ἐν Λειψία καὶ Παρισίοις.—Περιέχει ὑπὲρ τὰ 110 ἄρθρα καὶ διατριβὰς, ἀρίστης ἐκλογῆς, ἤτοι: διηγήματα, ἠθογραφίας, ποιήσεις, ἱστορικάς καὶ ἐπιστημονικάς διατριβὰς, καλλιτεχνικάς μελέτας, δράματα, διαλογὰς, χαρακτήρας, κοινωνικάς σελίδας ἐκ τοῦ συγχρόνου βίου, φιλολογικὰ παίγνια, λεπτὰς καὶ φαιδρὰς σατύρας ἐπικαιροῦς, ἐπιγράμματα, σκαλαθύραμα, γρωμικά, βιογραφικάς σημειώσεις, ἀνέκδοτα, γελοιογραφικάς παραστάσεις, κλπ. κλπ.—Συνεργᾶται ὑπὲρ τοὺς 50, πάντες σχεδὸν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐν Ἑλλάδι συγχρόνου λογοτεχνίας.—Περιέχει δ' ἐπὶ πλέον καὶ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ τοῦ 1892

ἤτοι λαμπρὰς προσωπογραφίας καὶ βιογραφίας σχετικὰς τῶν διαπρεπεστέρων ἐν τῇ πολιτείᾳ, τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς γράμμασι συγχρόνων ἑλλήνων.

Εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου συγκεντροῦται ὅλη ἡ χάρις καὶ ἡ σπινθηρίζουσα εὐφυΐα -τῆς συγχρόνου φιλολογικῆς παραγωγῆς. Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνας, διερχόμενοι τὰς 450 χαριστάτας σελίδας τοῦ Ἡμερολόγιου τοῦ κ. Σκόκου, ἀνευρίσκουσιν ἐν μικρῇ τῇ φιλολογικῇ καὶ κοινωνικῇ φυσιογνωμίᾳ τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΑΤΑΙ

Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ :

ΧΑΡΤΟΔΕΤΟΝ ΦΡ. 4 — ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΝ ΦΡ. 5

Διὰ τὰς ἐπαρχίας :

ΧΑΡΤΟΔΕΤΟΝ ΦΡ. 3, 50 — ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΝ ΦΡ. 4, 50.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» χάριν τῶν ἀπανταχοῦ ἀναγνωστῶν τῆς ἀναδεχεται νά ἀποστέλλῃ ἀσφαλῶς καὶ ταχέως τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου, εἰς πάντα ἐμβάζοντα πρὸς αὐτὴν τὸ ἀντίτιμον.

ΠΑΝΘΕΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Ἐξεδόθη καὶ πωλεῖται εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον ἀντὶ δραχμῶν δύο τὸ ἀριστον τοῦτο καὶ μετὰ πολλῶν εἰκόνων κεκοσμημένον Ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον καὶ συνιστῶμεν τοῖς συνδρομηταῖς τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων».

Τὸ μέχρι τοῦδε ἀνά τὰς ὁδοὺς πωλούμενον μυθιστόρημα

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

εἰς τὸ ἐξῆς θά πωλῆται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων», ὁδὸς Πρωαστείου ἀριθ' 10 καὶ εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων ἀντὶ **Λεπτῶν 10.**

ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΑΣ

ἀνακαινισθὲν ὀλόκληρον διὰ νέων καὶ ὅλων ἐκλεκτῶν καὶ διαφόρων εἰδῶν στοιχείων ἐκ τῶν Καταστημάτων τοῦ ρέκτου κ. ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, τοῦ ὁποῖου τὰ στοιχειοθετήρια διευθύνει ὁ κάλλιτος παρ' ἡμῖν τεχνίτης κ. Μηλιάδης, ἀναλαμβάνει οἰανδήποτε τυπογραφικὴν ἐργασίαν, ὑποσχόμενον ἄκραν φιλοκαλίαν καὶ πρὸ πάντων

τιμὰς συγκρατατικὰς.